

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. július 22. péntek.

VII. ÉVFOLYAM, 168. SZÁM

A dolgozó parasztság érdeke

A nép érdekeit szolgáló új falusi szövetkezeteknek nemcsak az a feladatuk, hogy kiosz- szák a városból érkező ipari cik- keket, hanem az is, hogy felvá- sárolják a falusi gazdaságok ter- mékeit és azokat eljuttassák a városi dolgozóknak. A dolgozó parasztság elsőrendű érdeke, hogy az üzérkedők kiküszöbölő- denek az árucsere-forgalomból. Ma már egyetlen dolgozó földmü- ves előtt sem lehet vitás az, hogy a szövetkezet útján sokkal ol- csóbban vásárolhat közszükséglet- ti cikkeket, mint a magánkereske- delemben. Az üzérkedők a mult- ban különös előszeretettel vetet- ték ki hálójukat a falvak dolgo- zó népe felé. Olyan árúkat sóz- tak drága pénzen a falusi dolgo- zók nyakába, amelyeket a város- ban nem lehetett értékesíteni. De az üzérkedők nem érték be azzal, hogy fogyasztási cikkeket adtak el üzérkedő áron, hanem a meg- szorult dolgozó parasztságtól ol- csón felvásárolt termékeket ha- talmas haszonnal adták tovább a városi dolgozóknak.

A városi munkásság és a dol- gozó parasztság közti termékes- re nagymértékben való fellendi- tése céljából a Román Munkás- párt kezdeményezésére a szövet- kezetek most értékesítési osztálya- kat állítanak fel. Óriási előnyt je- lent ez a dolgozó parasztságnak. Az értékesítési osztályok felállí- tásával megszabadulnak a kofál- kodó, kupeckedő kulákok kapzsi- ságától. Nem szorulnak már arra, hogy potom áron kotyavetyéljék el termékeiket az üzérkedőknek. At- tól is mentesülnek, hogy egy-két pár csirkével hosszú kilométerek- ket gyalogoljanak, vagy szekerez- zenek a városba. Egy kosárnyi gyümölcsrel vagy néhány kilónyi turóval sem kell már értékesí- tni munkára fordítható félnapokat a piacokon eltölteniük.

Imár az értékesítési osztályo- kat felálló szövetkezetek a legkisebb mennyiségben is felvá- sárolják a dolgozó parasztságtól a mezőgazdasági terményeket. Ha egyik-másik szegény földműve- nek hírtelen pénzre van szükség- ge, nem kilyesel már a kuláknál, hanem elad a szövetkezetben egy- két pár csirkét, néhány tojást, vagy akár néhány kiló zsírt. Természetesen a szövetkezeteknek fel- adata nem az, hogy csak ilyen ár- ról tételekben vásárolgasson, ha- nem az, hogy a szövetkezési esz- me jegyében átvegye és a városok dolgozóitól juttassa el a falusi gazdaságok piacára szánt termékeit és ezzel kiszorítsa a kereskede- lemből az árdrágító üzérkedőket. Éppen ezért a falusi szövetkezetek- nek arra kell buzdítaniuk a dol- gozó földműveseket, hogy nem- csak alkalomszerűen vigyék be termékeiket a szövetkezetbe, ha- nem rendszeresen és minél na- gyobb mennyiségben.

Az értékesítési osztályok felállí- tása nagy segítséget nyújt a dolgozó parasztságnak a kizsák- mányoló kulákok elleni harcban. Emellett sok időt megtakarítva minden veszélyesség nélkül saját fa- lujukban könnyűszerrel értékesít- hetik mezőgazdasági és háziipari terményeiket. Ha csak a váro- soktól néhány kilométerre fekvő falvak — mint amilyen például Györgyfalva Kolozsvár mellett —

dolgozó parasztságát kérdeznénk meg, már akkor is beszédes star- tisztkát állíthatnánk össze, a rengeteg elfecsérelt időről és a megszorult eladó helyzetével gon- noszul visszaélő kulákmesterkedé- sekről. Körösfő, Sárvásár, Vista és más kalotaszegi falvak diszfa- faragványokat, szőttest, varrot- tást készítő szegényparaszti fal- kat mesélhetnének azokról a ra- vasz, üzérkedő kulákokról, akik háziipari termékeik eladására „vállalkoztak”. Hány és hány üzérkedő gazdagodott meg a dol- gozó földművesek termékeinek felvásárlásából és eladásából?

Ki ne találkozott volna már az országutakon, vagy a váro- sokban a mócevidék vándoraival, akik házilag készített csebreket, vékákat, kádákat, fakanalakat árultak. Most tordamegyei tudósi- tónk jelenti: Felsőgárda, Ara-

nyos, Searisoara, Albóc, Neagra cseberkészítői elhatározták, hogy ezután készítményeiket a szövet- kezet útján értékesítik. A kis he- gyi falvak példáját minden me- hézség nélkül követhetnék más megyék községei is, ahol a dolgo- zó parasztság mezőgazdálkodás, állattenyésztés, gyümölcstermesz- tés mellett kukoricahécs és gyé- kényfonással, kosár vagy seprü- kötéssel is szokott foglalkozni. Terményeiket a legrövidebb és legsimább úton: a szövetkezeteken keresztül értékesíthetik.

A felállítandó értékesítési osz- tályok nagyhorderejű gazda- sági és nevelési szerepét nemcsak a dolgozó földműveseknek kell vi- lágosan látniuk, hanem az újjá- szervezett szövetkezetek vezetői- nek és boltkezelőinek is. Mezőgaz- daságunk szocialista átalakításá- ban a szövetkezetekre fontos fel- adat hárul. A dolgozó földműve-

sek életszínvonalának felemelése szempontjából nem mindegy az, hogy valamelyik faluban jól, vagy rosszul működik a szövetkezet. Éppen ezért, az új szövetkezeti ve- zetőknél ügyelniük kell arra, hogy az értékesítési osztályon megfelelő, a szövetkezeti mozga- lom lényegét értő boltkezelők mű- ködjének. Az értékesítési osztály eredményes munkája sokban függ attól, hogy a boltkezelő miként bánik a felekkel. Ha gorombán vagy kényszeredetten áll szóba — mondjuk egy kiló zsírt hozó pa- rasztasszonnal, akkor magatar- tásával nem buzdítja, hanem ép- pen elriasztja az embereket a szö- vetkezet útján történő értékesítés- től. Az értékesítési osztályon nincs mit keresnie a kényelmeskedő, te- hetetlen boltkezelőnek.

A dolgozó parasztság eladásra szánt termékei változatosak. Le- het tojás, zsír, méz, tej, turó, gyü- mölcs, csirke, ruca és egyéb.

Nos, a szövetkezet csak akkor teljesíti az értékesítés terén való feladatát, ha a felvásárolt terményeket jól és szakszerűen tárolja. Romlott árut, vagy el- pusztult csirkét nem vesz meg senki. A tárolástól és az előfor- duló nehézségektől nem szabad megriadnia a boltkezelőnek. Az értékesítési osztály személyzeté- nek mindig fel kell találnia mag- gát, ötletesnek és körültekintőnek kell lennie. A vásárolt terméke- ket jó és romlatlan állapotban kell tovább juttatnia a városi dolgozó tömegeknek.

A Magyar Népi Szövetség falu- si szervezeteinek fontos poli- tikai feladatuk, hogy lankadatlan felvilágosító munkával mozgósít- sák dolgozó földműveseinket a Román Munkáspárt által kezde- ményezett értékesítési osztályok megszervezésére és igénybevéte- lésre.

LAZAR JÓZSEF

Olaszországnak az Északatlanti-Paktumhoz való csatlakozásával kapcsolatban

a Szovjetunió jegyzékét intézett az olasz kormányhoz

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Tass-iroda közli:

A szovjet kormány a következő jegyzékét intézte az olasz kormányhoz, Olaszországnak az At- lanti-Paktumhoz való csatlakozá- sával kapcsolatban: „Olaszországnak az Északatlanti Paktumhoz való csatlakozásával kapcsolatban, valamint azzal a ké- réssel kapcsolatban, amelyet az olasz kormány az Amerikai Egye- sült Államokhoz intézett és amely- ben segítségnyújtást kért az olasz fegyveres erők megerősítésére és Olaszország hadiiparának fejlesztésére, — a szovjet kormány szük- ségesnek tartja kijelenteni a követ- kezőket:

Az Olaszországgal kötött béko- szerződés kimondja, hogy a szer- ződés alapjául fog szolgálni az Olaszország és a fenti szerződést kötő államok közötti baráti kapo- csolatoknak. A békeszerződés alá- írásával Olaszország kötelezettsé- get vállalt, hogy nem indít sem- miféle akciót azokkal az államok- kal szemben, amelyek ezt a szer- ződést aláírták és következésképp nem lép be semmiféle olyan szö- vetségbe, vagy más csoportba, me- lyek támadó célokat követnek.

Az Északatlanti Paktumhoz való csatlakozásával Olaszország belé- pte egy olyan katonai állameso- portosulásba, melynek támadó jel- legű van és a Szovjetunió, valamint a népi demokratikus országok el- len irányul. Az Északatlanti Pak- tum támadó jellege kivüláglik azok- ból a széleskörű katonai intézke- désekből, amelyeket a Paktum résztvevői foganatosítottak a gy-

veres erejük és hadfelszerelésük növelésére, nagykiterjedésű légi- és tengerészeti támaszponthálózat kiépítésére, az atomfegyver hasz- nálatára irányuló előkészületek céljára, stb. Ezeket a katonai ak- ciókat semmiesetre sem lehet meg- indokolni az Északatlanti Paktum aláíró államainak önvédelmi érde- keivel, annál is inkább, mert ezeket az államokat, beleértve Olasz- országot is, semmiféle fegyveres támadás nem fenyegeti. Az Észak- atlanti Paktum aláírásával az olasz kormány kötelezte magát, hogy fo- ganatosítsa a Paktum aláíró álla- maiban hozott katonai intézkedé- seket.

Különösképpen bizonyítja ezt a tényt az olasz kormány az Egyesült Államokhoz intézett ama ké- rése, melyben segítség nyújtá- sát kéri az olasz fegyveres erők megerősítésére és Olaszország há- borús termelésének a fejlesztésére.

Az olasz kormány részéről az ilyen akciók megsértik a békeszer- ződésnek azokat az előírásait, melyek az olasz fegyveres erők korlátozására vonatkoznak. Ezzel kapcsolatban meg kell említsük a békeszerződés 46. szakaszát, mely előírja, hogy „jelen szerződés va- lamennyi katonai, tengerészeti és légiügyi kérdésekre vonatkozó sza- kaszai érvényben maradnak, azok teljes, vagy részleges módosításáig a szövetséges és egyesült hatalmak közti egyezmény alapján, vagy — miután Olaszország az ENSZ tag- jává fog válni — a Biztonsági Tanács és Olaszország közti egyez- mény alapján.”

Ebből az következik, hogy az olasz kormány a hadfelszerelő-

sek és fegyveres erők, mind mennyi- ségi, mind minőségi szempont- ból való módosítására a fentemli- tett feltételek tiszteletbentartása nélkül foganatosított intézkedései, a 46. szakasz megsértését jelentik.

Az olasz kormány ezek az akciói megsértik a békeszerződés 53. szakaszát is, mely megtiltja Olaszországnak, hogy olyan meny- nyiségekben vagy típusokban tart- son birtokában vagy termeljen ha- dianyagot és hadfelszerelést, me- lyek túlhaladják a békeszerződés- ben megállapított korlátozásokat, továbbá megsértik az 56. szakaszt, mely arra kötelezi Olaszországot, hogy a békeszerződés 12. függelé- kében megállapított minimumra szállítsa le katonai flottáját.

A békeszerződés kizárja annak lehetőségét, hogy a katonai flot- tát a békeszerződés 59. szakaszá- ban megállapított módtól eltérően növeljék, — mely szakasz meg- tiltja Olaszországnak, hogy bizo- nyos típusu hadihajókat építsen, szerezzen, vagy helyettesítsen.

Ezenkívül a békeszerződés 61. és 64. szakaszai előírják, hogy az olasz hadfelszereléseknek és az olasz fegyveres erőknek megszer- vezése kizárólag az olasz határok helyi védelmi feladatainak és a belső jellegű feladatoknak kell, hogy megfeleljen.

Ezzel ellentétben, az Amerikai Egyesült Államok kormányához in- tézett kérdésben az olasz kormány, hogy megindokolja azt a kérését, hogy nyújtsanak segítséget az olasz fegyveres erők megerősítésé- re és az olasz háborús ipar fejleszté-

tésére, — azt az indokot hozta fel, hogy az Északatlanti Paktumhoz való csatlakozása olyan további kö- telezettséget ró az olasz kormány- ra, melyek szükségessé teszik a fegyveres erők és a haditermelés növelését.

Paccinardi olasz nemzetvédelmi miniszternek az olasz szenátusban 1948 október 9-én tett ama nyilat- kozata, mely szerint az olasz fegy- veres erők a békeszerződésben foglalt előírások szerinti mérték- ben csökkentették, szintén azt bi- zonyítja, hogy az olasz kormány- nak az Egyesült Államok kormány- hához intézett segélykérése az olasz fegyveres erők növelésére — katonai célokat követ, melyek túl- haladják a békeszerződésben meg- állapított korlátozásokat.

Fentiek figyelembevételével, a szovjet kormány, miután megállapí- tja, hogy Olaszországnak az Északatlanti Paktumhoz való csat- lakozása ellentétben áll magával az olasz békeszerződés céljával, fel- hívja az olasz kormány figyelmét arra a felelősségre, mely a béke- szerződésnek fentemlített megsér- téséért terheli.

A szovjet kormány ezzel egyidő- ben hasonló tartalmú jegyzékét in- tézte az Egyesült Államok, Nagy- britannia és Franciaország kormá- nyaihoz, felhívva az Északatlanti Paktumot kezdeményező eme kormá- nyok figyelmét, — melyek Olaszországot a blokkban való részvételre meghívták, — az olasz békeszerződés fentemlített megsér- tésére és arra a felelősségre, mely ezekért a megsértésekért az illető kormányokat terheli.

Fokozott kulturmunkát fejt ki a nyári vakáció alatt a kolozsvári tanuló ifjuság

KOLOZSVAR. — Az iskolákban már régen befejeződött a tanítás. Nyári szünet van. A tanintézetek épületei azonban nem haltak ki és nem árultak el. A kapuk előtt kis csoportok, fiúk, lányok, tanulók, tanítók, tanárok. A lépcsőházakban vidám, mozgalmas élet. A tanulótermekből ének, nevetés, hangos beszéd és beszélgetés hallatszik. Mi történik az iskolafalak között? Mi vonzza ide nyáridőben a gyermekeket és tanítókat? Nemrég, rögtön az évszáró után, becsukták az iskola kapuit. A nebulókat szélnélk eresztették s a tisztas tanári, meg tanítói kar pedig 2-3 hónapig gondtalanul pihenhetett az iskolaév fáradalmait. Nyugodtan bezárhatták a kapukat. Akár a portás-pedellusnak is felmondhatták a nyár idejére. Nem zörge-

tett és nem csengetett ott senki. Az iskolások messze elkerülték még a tájékat is az „alma máteroknak“. Környékükön csend volt. Az élet áradása elakadt és megtört a közelükben, mint halott szigetek barátságosan partjain. A fegyelmész szigor és a fennkölt erkölcsiség zordon fellegvárai félelmes emlékművek fagyos elhagyatottságában ridegen állották a nyarat. Hogy azután összfel tilalmas tekintélyükkel fogadják újra a nyári szabadságból visszahódoló gyermekeket. Azok meg jöttek. Arcukon ijedt áhítatba torzult a szabadságban kivirágzott öröm mosolya, nyakukat behuzták, tartásuk megmerevedett. Így járultak nagytekintélyű magiszterek elébe...

Most pedig nyáron is

Vidáman zajlik az élet az iskolákban

A szabad élet, mindent megváltoztatott. Nemcsak a nevelő és a diák közötti viszony alakult át bensőségesen baráti, összefogó és összetartó kapcsolattá, hanem a szabadság szelleme újajátermette egyben az iskola életét és hivatását is. *Közösségi élet, közösségi munka — ime, mi zajlik az iskolafalak között. A nevelők szervezkednek önmaguk továbbképzésére, tapasztalataik kölcsönös érvényesítésére, az új tanév munkájának előkészítésére, a tanulók összejönnek közös szórakozásra, közös művelődésre. Nevelőkkel együtt szervezkednek a diákok is. Az IMS klubjai csalogatják látogatókat, mint az ARLUS-körök helyiségei. Az ARLUS és az IMS ebben az évben először szervezte meg a tanulóifjuság nyári foglalkoztatását. Az ARLUS 6 csoportban összpontosította a kolozsvári tanintézetek növendékeit, hogy a tanulóifjuság kívánsága szerint folytathassa az év folyamán olyan lelkesen végzett kulturmunkáját a csoportok székhelyén szervezett nyári ARLUS-körökben. A hat csoport közül négy július 6-án ünnepi gyűlésen meg is kezdte nyári munkáját. A másik kettő a közeli napokban tartja megnyitóját.*

román leányliceum, a CFR fémipari szakiskolája, a 4. számú román vegyes liceum, az 1., 5., 11., 12., 20., 25., 26. sz. elemi iskolák.

A HARMADIK CSOPORT

a 2. számú román-magyar elemi iskola székhelyén (Str. Horea 52) összefogja a fémipari az elektrotechnikai szakiskola, a magyar fiu-tanonciskola, a bőrtipari szakiskola és a 2., 6., 10., 22., 23. sz. elemi iskolák ARLUS-köreit.

A) NEGYEDIK CSOPORT SZÉKHELYE

a 17. számú elemi iskola (Str. Meseriasilor 20). Ide tartoznak a 17., 24. és 27. számú elemi iskolák.

AZ ÖTÖDIK CSOPORT KÖZPONTJA

a 28. számú elemi iskola (Strada Cosbuc 1). Itt foglalkoztatják a román műszaki fiuiskola és a 4., 8., 18., 29. számú elemi iskolák ARLUS-köreit.

A HATODIK CSOPORTHOZ

— 1. számú román leányliceum székhelyén (Str. 1. Mai 10) — tartozik az 1. és 2. számú magyar kereskedelmi leányiskola, az 1. számú román fiuiceum.

A CSOPORTOK SZÉKHELYEN

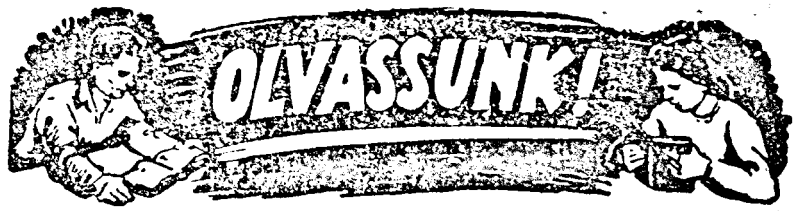
a nyári ARLUS-körök klubhelyiségeiben gazdag könyvtár áll a diákok rendelkezésére, van rádió és vannak hangszerek. Az egyes csoportok minden hét szerdáján délután 4-től 8 óráig rendeznek közös foglalkozást. Ezeket a foglalkozásokat mutatják be az ARLUS-körök kulturoportjai műsorait. Kis szindarabokat adnak elő, nagyevű orosz és szovjet költők verseit szavalják, közös olvasással ismerkednek a szovjet irodalommal, hangversenyeket rendeznek. A közös foglalkozáson tervezik meg a következő hét programját is. Általánosan terjedt a közös mozilátogatásokat és hasonlóan általános az a kívánság is, hogy a csoportok a nyár folyamán kirándulhassanak falura. De akarják mutatni a falusi ARLUS-körök közösségének év munkáját és nyári foglalkozásait eredményét.

A MUNKÁT MAGUK A TANULÓK VEZETIK

és végzik. A kezdeményezés is mindig az övék. A tanárok és a tanítók csak segítik őket munkájukban. Nevelők és tanulók együtt

beszélnek meg közös olvasmányait, mozilátogatások után az életmegtadó filmek értékeit. Az ARLUS-körök legfőbb célja a hatalmas Szovjetunió, a szovjet nép és a szovjet kultúra megismerése, a szovjet-román barátság elmélyítése. Az öntudatos tanulóifjuság lelkes buzgalommal tevékenykedik e cél érdekében. mert a népi demokráciánk eddig elért nagyszerű eredményei egyre világosabban mutatják a szovjet példa téveszhetetlen utmutatását, a haladás, a fejlődés egyetlen igaz irányát, az utat a szocializmus felé. És a szovjet barátság egyben legösszefőbb példája a népek barátságának is. Ez pedig nagyszerűen érvényesül az ARLUS-körök munkájában. A román és magyar tanulóifjuság közös foglalkozásain nemcsak a szovjet-román barátságot erősítik, hanem egyre változatosabbá és bensőségesebbé fejleszti a román-magyar barátságot is.

Ebben a szellemben indult meg tehát a nyári ARLUS-körök munkája a tanulóifjuság foglalkoztatására. Ez a szellem él ma iskoláinkban. Az iskolák nem zárhatják be kapuit. Az ifjuság élni és dolgozni óhajt ezzel a szellemmel. Mert tudja, hogy ez a szellem életet, növeli és erősíti a népet, növeli és erősíti a béke- és szabadságszerető népek közös nagy taborát.

DRAGOS PETRE:

A vetési csata

ALLAMI KIADÓ — BUKAREST

Minél előbbre jutunk demokratikus fejlődésünk építésének szakaszába, annál jobban kiéleződik az osztályharc. A multban leigázott dolgozó nép felszabadult az elnyomás alól, kezébe vette és irányítja sorsát. A hatalmát vesztett burzsoázia és szövetségese falun a kulákság minden eszközt megragad, minden erejét megfeszíti, hogy megakadályozza a fejlődésünket és megdöntse a dolgozó hatalmát.

Ezt a két osztály között dúló harcot szemlélteti Dragos Petre. „Vetési csata“ című brosurájában. A könyv egy bányászi falu kulákjainak, Starcu Iliának aljas szándékait és cselekedeteit ismerteti. Starcu a falu leggazdagabb kulákja, 70 lánca földje mellett jó gazdasága és traktorja van. Mindenkit gyűlöli a faluban, mindenkinek ellensége. Az ősi vetési csata alkalmával nem akar szántani a traktorral a szegény parasztnak. Azt hajtogatja, hogy vessse el mindenki a magát. Annak örült volna, ha vetetlenül marad a szegény parasztnak földje. Tudja, hogy így ő jó drágán tudja majd értékesíteni buzáját. Ezt a tervét rombolja szét nagyobbik fia: Ionel, aki barátságot köt béresükkel, Gyorggyal. Gyorggye Moldovából jött a Bányásba szolgálni, az 1947-es szárczság idején és Starcunál vállalt munkát a minden napi ételért. A kulák óvatossá, hogy szembe ne kerüljön a törvényt, elküldi a fiát szántani, de ráparancsol, hogy naponta 6 holdnál többet ne szántson fel. Tudja, hogy nem sokára beköszönt a tél és a 300 holdat, amit fel kell szántania, nem tudja elvégezni.

Gyorggye látja, hogy mi a terve Starcunak. Megmagyarázta Jónelnek is, hogy mi az upja szándéka. Jónel megérti, hogy ha nem szántják fel a földet — kenyér nélkül maradnak jövőre is a falu szegény parasztjai. Jónel az apja tudta nélkül minden nap felszánt 10—12 holdat. Gyorggye is megtanulja a traktorvezetést és minden éjjel felszánt 9—10 holdat. Éjjel szánt, nappal dolgozik. Hősies, megfeszített munka volt ez.

A falu dolgozói meleg ünneplésben részesítik a két fiút és önfeláldozó munkájukért megkapják a „Traktorista hős“ kitüntetést. A rendkívül érdekes és tanulságos könyv az Allami Kiadó kiadásában jelent meg.

n. b. i.

IGY HARCOL A BABONÁK ELLEN a nép egészségéért a Vöröskereszt

KIS FIU SZALAD végig a falu utcáján, Meztelen talpa alatt porzik az ut, a hangja messze száll:

— Erzsi néni, Erzsi néni! Itt a Vöröskereszt! Láttam az autót! Szaladjon, hogy meggyógyítsák!

Erzsi néni meg az unokaöccse már ismerik a Vöröskereszt embereit. Mult vasárnap is voltak a faluban. Nagyon jó tanácsot adtak az Erzsi nővéreinek, kinek a kisgyereke folyton sirt, mert beteg volt. Meg is gyógyult a gyerek. Két-három órát töltöttek a faluban a vöröskeresztesek. Páran voltak csak: egy orvos, egy ápolónő, meg egy másik asszony. Begyűltek a kulturház udvarára, nem is mentek be a terembe, mert szép volt nagyon az idő. Taián harmincan voltak ott csak, de nem is volt ez gyűlés, vagy legalább is nem hasonlított semmilyen gyűléshez. Székeket hoztak ki, a gyerekek az anyák szoknyája mellé ilve hallgatták a szót. Érdekes volt ám. Az egyik nő megkérdezte:

— VAN-E A FALUBAN JAVASASSZONY, aki azt állítja, hogy meggyógyítja a betegségeket?

— Hát van — vont vállat az egyik asszony — szenes vízzel gyógyvit, meg ráolvas. Nagy csaló. Tyukot, rucát, pénzt zsarol ki az emberből. Az én kislányom nagyon beteg volt, de bizony nem gyógyította meg. Ha nem viszem be a kolozsvári kórházba, elpusztul.

— Látják — szolt a másik vöröskeresztes. — miért mennek akkor hozzá? Hiszen becsapja magukat!

— Az asszonyok az okai! — mutat az egyik asszonyra egy földműves —, mert buták! Babonások! — Maga csak hallgasson — felel pergő nyelvvvel a másik — nem hozzá ment, mlkor kilelte a hideg? Pedig mlnd mehetett! Ma is loli, hogy csak ugy kocog a foga.

— Kocog hát, hiszen maláriás vagyok!

Majdnem összevesznek. A vöröskeresztes orvos leinti őket.

— Nohát emberek. Az igazság, hogy elmennek a javasasszonyhoz szokásból. De hát ez nagyon rossz, ártalmas szokás. Gondolkozzanak csak. Ha az órájuk elromlik, megáll, vagy rosszul jár, hová viszik?

— Az óráshoz! — felelik kórusban. Hogy is kérdezhet ilyen könnyűen ez a városi ember? Ezt a két éves gyerek is tudja.

— No látják — hangzik a válasz. — Eszükbe se jutna, hogy a finom szerkezetű órát a kovács-hoz, vagy az asztaloshoz vigyék. Hanem ahhoz viszik, aki megtanult órát javítani, reperálni. Nohát az ember is olyan, mint az óra, de sokkal csodálatosabb. Finomművi, érzékeny szerkezet. Most már aztán ha valami romlik ha valahol baj van, a szívvvel tüdővel vagy a gyomorral, nem oda kell-e vinni a beteg testet, nem azzal kell-e gyógyítani, aki a gyórvitást hosszú éveket tanulta? Nem az orvoshoz? Hát szabad a javasasszonyhoz menni, aki tanulatlan, babonás, s csak a maguk pénzét akarja, rászedi és kihasználja magukat? Szabad-e, amikor az emberi test milliószor drágább, mint egy óra, vagy egy szerszám, amit mind a maga mesterével javíttatnak? Meg aztán órát, ásót, vagy kaszát lehet újat venni, de életet soha!...

Néma, belezvevő csend a válasz. Aztán peregnék a kérdések. Kérd a maga s a családja betegségeiről, egészségének javításáról kér tanácsot. S a Vöröskereszt emberei mlnek is türelmesen. Ki is mennek a házakba a helyszínre. Az orvoshoz irányítják a betegeket. Tanítanak, segítenek.

11. KÖZSÉGBEN rajlott a hasonló összejövetel Kolozs megyében az elmúlt vasárnap. Több községben leleplezték a kuruzsló

javasasszonyt. Nők, férfiak jöttek örömmel a Vöröskereszt orvosához, aktivistáihoz, ápolónőjéhez. Csak ugy záporoztak a kérések: „Küldjenek orvost! Vöröskeresztes nővért kérünk! Rendezzenek nálunk is ápolónői tanfolyamot! Nincs babánk, intézkedjenek, hogy küldjenek egyet!“ Az egyik faluban, Stolnán lélekszakadva szalad egy asszony az összejövetel színhelyére. „Vajudik egy asszony, segítséget kérünk!“ Rohant az ápolónő s világra is segített szerencsésen egy csecsemőt... A falu napokig beszél erről. Meg arról is, hogy mindenkin segítenek. a vasárnapi látogatók mindenkit tanítanak, hasznos, fontos dolgokra, aminek hasznát látja az ember egészsége.

MINDEN FALUBAN 2-3

helybeli vöröskereszt aktivistát szervezett be az egyesület. Ezeknek feiadata, hogy megjelenjenek a vasárnapi összejöveteleken, melyre 2-3 kolozsvári aktivista száll ki. Olyanok, mint a méh, mely az összeszedett nektárt tovább szállítja a kasba. Nektárunk a tudás, kasuk a falu. Ők viszik tovább a tudást, adják tovább eszténként a ház előtt padokon pihenő asszonyoknak, férfiaknak. Mindig arról beszélnek, szinte észrevétlenül, ami a legfontosabb: szezonbetegségekről, aktuális, időszerű egészségügyi kérdésekről. És a falu fellélegezve tanul: az újjaszervezett Vöröskereszt új munkamódszere, melyet eddig egyedül a kolozsmegyei nemrég megválasztott vezetőség indított el — kintinően bevált. Azért, mert élet van benne, közvetlenség. A falu eseményként várja a vasárnapot, a Vöröskereszt különítmények látogatását. Így harcol az egészségügyi babonák ellen az egyesület. Így semmisít meg biztosan és gyorsan a javasasszonyok középkori, ártó hatalmát... (M. L.)

Kivégezték a bánsági terrorista-banda halálraítelt tagjait

Augusztus 31-ig befajezik a földadó kivetési munkálatokat

A temesvári katonai törvényszék — mint ismeretes — súlyos ítéletet hozott a szörénymegyei Teregova község és környékének békés lakóit fosztogató és rettegésben tartó, gyilkosságokat elkövető banda bűnperében. Az elítéltek felfolyamodással éltek, amelyet a katonai törvényszék elutasított. A bűnper öt vádlottja — akiket a katonai törvényszék golyó által végrehajtható halálbüntetésre ítelt, — Blănaru Spiru volt ügyvéd, Domosneanu Petre volt szolgálaton kívüli viszonyba helyezett repülőzáró, Tânase Ion volt magántisztviselő, Puschita Petre mutascu zsirosgazda és Maritescu Romulus zsirosparaszt kegyelmi kérelmet nyújtottak be a katonai törvényszékhez, amelyet azonban a bíróság elutasított.

A golyó által végrehajtható halálbüntetésre ítélteken július 16-án, szombaton a temesvári katonai törvényszék gyűjtőfogházának udvarán az ítéletet végrehajtották.

Megkezdődik a földadó kivetése

A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött az ideiglenes bizottságok mellett működő pénzügyi ügyosztályoknak, az új földadótörvény alkalmazásával kapcsolatban. A körrendelet értelmében az adókirovó bizottságok tagjai: a pénzügyi körzet (adóhivatal), a községi ideiglenes bizottság, valamint a járási ideiglenes bizottság mezőgazdasági ügyosztályának egy-egy kiküldöttje, vagy a községi mezőgazdasági megbízott. A bizottság elnöke a pénzügyi körzet képviselője.

A GAZDASÁGOK KÖZÉP-ARANYOS JÖVEDELMÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSA

A pénzügyi ügyosztály az adókirovó bizottságok kinevezése után megkezdik a gazdaságok közép-arányos jövedelmének megállapításának munkálatait, mert enélkül nem kezdhető meg az adókirovés.

A megyei ideiglenes bizottságok járásonként, a járási ideiglenes bizottságok pedig községenként állapítják meg a gazdaságok közép-arányos jövedelmét. Az új adókirovás munkálatait augusztus 31-ig bezárolag el kell végezni.

A pénzügyminisztérium körrendelete figyelmezteti az adókirovó bizottságok tagjait, hogy munkájuk során széleskörű felvilágosító munkát kell folytatniuk a dolgozó földművesek sorában.

Az adókirovó dolgozó földműveseknek elsősorban is tudnia kell azt, hogy az idén a földadó kivetését nem véletlenül kezdik

meg július elsején. Ez azért történik, mert ebben az időpontban már ismerik a terméseredményeket. A múltban — mint ismeretes — a földműves gazdaságok termés-eredményeinek ismerete nélkül vették ki a földadót. Julius 1-én már ismerik az őszi és tavaszi vetések pontos helyzetét, az aszály, árvizek, fagy, jégeső és más elemi csapás által elszenvedett károkat. Ezeknek a tényeknek az ismeretében helyesen a valóságnak megfelelően vethetik ki az adókat.

Az adókirovó bizottságok kötelesek az új földadótörvényt úgy alkalmazni, hogy az adócsökkentésre vagy különböző kedvezményre jogosultak teljes mértékben élvezhessék a törvény által biztosított előnyöket.

A lakásváltoztatás kötelező bejelentésének újabb szabályozása

A Hivatalos Közlöny 1949 július 16-i 46. számában megjelent a lakosság nyilvántartásba vételéről szóló 295. számú rendelet törvény, amelynek értelmében, a RNK területén lakó összes személyeket a Milícia Vezérigazgatósága a belügyminisztérium által kiadott rendeletek szabályai szerint nyilvántartásba veszi. A Milícia Vezérigazgatósága egységei útján, minden román állampolgárnak személyazonossági igazolványt ad.

Az adókirovést két részletben végzik el: elsősorban, az adókirovó földművessel való közvetlen kapcsolat útján megállapítják a földműves mezőgazdasági és egyéb természetű jövedelmeit, valamint a földadótörvénybe való besorolását. Az adókirovás második szakaszát pedig az adatok birtokában végzik el, amikor pontosan kiszámítják minden földműves földadóját.

A körrendelet részletes utasítást tartalmaz arra vonatkozólag, hogy az előre megállapított közepesarányos jövedelem alapján hogyan számítják ki a jövedelmi alapot, hogyan kell az adóelőlegeket és adókedvezményeket alkalmazni és hogyan kell eljárni a kulákkal szemben a földadó kivetésnél.

A személyazonossági igazolványokat fokozatosan, városonként, vagy város csoportonként állítják ki a Milícia Vezérigazgatósága által rendeletileg megállapított szabályok szerint. A kiállított személyazonossági igazolványok egyedüli okmányok a személyazonosság igazolására.

Az idegen állampolgárok az 1948 szeptember 15-i 238. számú rendelet törvényével szabályozott személyazonossági okmánnyal igazolhatják magukat, amelyeket a román hatóságok adnak ki részükre. Az idegen állampolgárok lakhelyüket kötelesek bejelenteni az illetékes milícia-egységnek.

A családfő bejelentőjogilag felelős a háztartásához tartozó személyeknél beállított lakásváltoztatásokért. A háztulajdonos, annak helyettese, vagy az ingatlan gondnoka felelős a családfő által be nem jelentett bármilyen lakásváltoztatásért.

A fenti rendelkezések megszegését 1—3 hónapig terjedő börtönnel, vagy 4000—10.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel büntetik. Ugyanezzel a büntetéssel sújtják azokat a személyeket, akik a Milícia Vezérigazgatósága által megállapított határidőben nem tesznek eleget a személyazonossági igazolvány-kiváltási kötelezettségüknek.

Azokat a személyeket, akik érvényes személyazonossági igazolvány nélkül szállást, vagy menedéket adnak bárkinek és ezt a lakhelyük szerint illetékes milícianak három órán belül nem jelentik, 1—6 hónapig terjedő börtönbüntetéssel és 5000—20.000 lej pénzbírsággal büntetik.

A rendelet törvény súlyos büntetést helyez kilátásba azoknak, akik a lakosság nyilvántartására nézve nyomtatványokat hamisítják.

A belügyminisztérium a rendelet törvény kidolgozására rendeltetett ad ki és megállapítja a lakosság nyilvántartásba vételével kapcsolatos díjakat.

A TERV HIREI:

OTOHÁN

Az otoháni „Március 66” gyár versenyben áll a szatmári „Unió” vegyergyárral. — Dolgozóik vállalták, hogy a dolgozó parasztságot segítő, 25 cséplőgépet készítenek el júniusban. Mikor a hatodik gép elkészült, a központtól rendeletet kaptak, hogy a gépeket módosítani kell. Ujra neki foghattak a munkáknak. Sokan már el is vették reményüket, hogy a versenyt megnyerik, de egy röpgyűlést hívtak össze, amelyen elhatározták, hogy a késés ellenére is megnyerik a versenyt. A lelkesedés nem lohadt le, mert június 20-án már 18 cséplőgépük állott készen. Tovább folytatták erőfeszítéseiket és június 27-én már az előírányozottnál eggyel több, 26 cséplőgép várta készen az elszállítást.

Igy győzték le a nehézségeket és egyesek csüggedését. Ma már minden munkás szíven viseli a dolgozó földművesség ügyét, azt, hogy cséplés idejére géphiány miatt sehol se szenvedjen késést a munka.

NAGYBÁNYA

A nagybányai aranyfinomító központ dolgozói kiértékeltek a második évnegyed eredményeit, amelyek arra mutatnak, hogy az első negyedév hibáit nagymértékben kiküszöbölte az üzem munkássága és vezetősége.

Az aranyfinomító központ elért eredményeinek ezek a számok a beszédes bizonyítékok: 51.24 százalékkal haladták meg a kitermelt érc feldolgozásának előirányzatát, 32.66 százalékkal haladták meg a finomított arany normáját, 46.24 százalékkal emelték a munka termelékenységét az 1948 évihez viszonyítva, 13.52 százalékkal csökkentették a felhasznált üzemanyag mennyiségét a tavalyihoz viszonyítva.

A dolgozók elért eredményei a következőkkel magyarázhatók: a munka észszerű megszervezése, a munkások, mint a technikusok részéről tapasztalt öntudatos lelkesedés és megértés, valamint a holtidő csökkentése. Minden dolgozó hosszú évek munkatapasztalatát és szakértelmének legjavát értékesítette ebben a munkában.

A milícia nyilvántartásba veszi az összes járműveket

A Hivatalos Közlöny 1949 július 16-i 46. számában megjelent a közutak forgalmáról szóló 296. számú rendelet törvény szabályozza a forgalmat a RNK összes utvonalaiban, amelynek irányítását és ellenőrzését a Milícia Vezérigazgatósága végzi.

A rendelet törvény 3. szakasza értelmében az utvonalaikon csak olyan járművekkel szabad közlekedni, amelyeket előzőleg ellenőriztek és bevezették a milícia nyilvántartásába. Ez alól kivételt képeznek a földművesek szekerai, valamint a hadsereg országos járművei, amelyeket sem ellenőrzésre, sem pedig nyilvántartásba vételre nem kell bejelenteni a milícia szerveinél.

A járművek ellenőrzési díját a belügyminisztérium külön rendelettel állapítja meg. A jármű csak abban az esetben vonható ki a forgalomból és törölhető a milícia nyilvántartásából, ha teljesen hasznavehetetlenné válik.

Gépjárművet csak hajtási igazolvánnyal rendelkező személyek vezethetnek. A gépjármű hajtási igazolványokat az érvényben lévő rendszer szerint bocsátják ki.

Az új forgalmi rendelet törvény az összes előző hasonló rendelkezéseket, valamint a büntető törvénykönyv idevonatkozó szakaszait hatályon kívül helyezi és szigorú büntetéseket ír elő azoknak, akik ezeket a rendelkezéseket megszegik.

A kínai néphadsereg újabb sikerei

PEKING. — Az északkeleti felszabadító népi hadsereg első hadteste július 12-én Kvejsu tartomány nyugati határa mentén megsemmisítette a Kuomintang négy hadtestét. A fegylok száma 30.000.

Július 14-én felszabadították Paoki várost. Szecsuan-tartomány fontos hadászati pontját, továbbá Fengsziangot, mely Paokitól 56 kilométernyire van északra.

Két nappal ezelőtt felszabadították

Vukung, Fugeng, Csizshan és Meilhein városokat is.

A Hankeuból elindult hatalmas hadsereg átkelt a Kan folyón és mintegy száz kilométeres fronton óriási gyorsasággal halad előre a Hankeu—Kanton vasútvonal mentén.

A Reuter angol hírgyűjtő szerint Szuabue helységet, mely 153 kilométernyire fekszik Hongkongtól, felszabadították a kínai partizánok.

Sztálin fogadta a moszkvai angol nagykövetet

MOSZKVA. — A TASS közli: J. V. Sztálin, a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetségének miniszterelnöke, július 18-án fogadta Sir

David Kelly brit nagykövetet. A fogadáson jelen volt A. I. Visinszkij, a Szovjetunió külügyminisztere is.

Hatalmas robbanás Németország francia övezetében

BERLIN. — Július 15-én éjjel a Németország francia megszállási övezetében levő Prüm város nagy robbanás következett el. A lakosság háromnegyede hajléktalan maradt.

Ez már a második nagyobb méretű robbanás a francia zónában. Alig egy éve Ludwigshafenben levegőbe röpült egy vegyészeti gyár.

A robbanás újabb bizonyítéka annak, hogy a francia megszálló hatóságok nem teljesítik a postai határozatokat, melyek értelmében a német vegyészeti gyárakat le kellett volna szerelni.

AZ AUSZTRÁLIAI DOLGOZÓK TÁMOGATJÁK A BANYÁSZOK HARCÁT

SIDNEY. — Sidneyn és Newcastleban a munkásság nagygyűléseket rendezett az ausztráliai kormánytól a sztrájkolókkal szemben alkalmazott megtorló intézkedések

elleni tiltakozásul. A sidneyi gyűlés résztvevői elhatározták, hogy a végleges támogatást a bányamunkások követeléseit.

Newcastleban a rendőrség megkísérelte szétszórni a tüntetőket, Összeütközésre került sor.

SULYOS BOTRÁNYBA KEVEREDT TRUMAN ADJUTÁNSA

Washingtonból jelenti a „France Press”: Shafer republikánus képviselő kérte Vaughan tábornok, Truman elnök adjutánsának menesztését. Shafer azaz vádolja a tábornokot, hogy súlyosan kompromittálta a kereskedelmi ügyletekbe” bevezetett és arra használta fel befolyását, hogy rábíra a kormányt különböző szerződéseket megkötésére. Az érdekeltektől Vaughan „jutalmának a sztrájkolókkal szemben alkalmazott megtorló intézkedések 64 százalékát kapta.

Gazeta Invățământului

a közoktatásügyi minisztérium és a Tanszemélyzet Szakszervezeti Szövetségének lapja július 15-én megjelent számában közölt „Iskoláink tanszerellátásának kérdése” című cikkében:

A polgári-földesuri rendszerek idején a tanszerek kérdését ugyanabban a kereskedői és osztály szellemében bírálták el, mint a többi művelődési kérdést. A tanszerek előállítását csak bizonyos ágakban jelentett kijelölt vállalkozást. A tankönyvek, térképek, szemléltető képek előállítását néhány vállalat magához ragadta és ezekkel úgy üzérkedtek, hogy busás hasznot hajtottak a vállalat urainak. Nem foglalkoztatta őket az a komoly gondolat, hogy a tanügyi szolgálatára legyenek és egyáltalán nem érdekelte őket a művelődés terjesztésének ügye. A később létesített Iskola Péntár műhelyei súlyos anyagi nehézségekkel küzdöttek és sohasem voltak abban a helyzetben, hogy bármilyen kismértékben is kielégítsék a tanügyi szükségleteit. A külvárosok és főleg az elemi iskolák nem kaptak egyebet, mint a királyok és az uralkodók arcképeit, amelyekkel a nép fiaiban véglegesnek vélt rendszerüket akarták tudatosítani.

Merőben másképpen áll a helyzet ma. Az új tanítási módszerekkel fel kell vértetni a tanuló ifjúságot, hogy a tudományos ismereteket gyakorlatilag alkalmazzák, a művelődés pedig megszünt mint egyszerű díszlet és termelékeny vált.

A következő iskolai évben 73.000 vászonra ragasztott térképet, 15.000 darab földgömböt, 651 iskolai mikroszkópot, 13.000 darab fizikai kísérleti műszert, több mint 100.000 anatómiai és természettani szemléltető képet, 4700 óvodai játékszert és több mint 800 darab mintadarabot osztanak ki az iskolák között. A felsőfokú iskolák nemrégiben fizikai és vegytani szertárait részére szükséges 93.000 darab felszerelési tárgyat kaptak és az év végéig több mint 100 millió lej értékű laboratóriumi felszerelés érkezik részükre külföldről.

A közoktatásügyi minisztérium fizikai és biológiai műszereket előállítás műhelyei, a földművelésügyi és az ipariügyi minisztérium műhelyei teljes üzemmel dolgoznak, hogy eleget tegyenek a megrendeléseknek. Bekapcsolódtak ebbe a munkába az Allami Könyvtárak, különböző feldolgozó üzemek, a Hadsereg Térképészeti Intézete, a brassói „Republica” grafikai üzem és a Román Optikai Művek is, hogy eleget tegyenek a tanszer-ellátásnak. Sőt mi több, különböző vidéki központokban a helyi kezdeményezés megerősítette a könnyebben előállítható tanszerek gyártásának alapjait és ez egyes esetekben, mint például Buzaumejében, biztató eredményekre is vezetett. Ezek a helyi kezdeményezések nagymértékben megkönnyítették a közoktatásügyi minisztérium munkáját és részben fedezik a különböző megyék tanszerszükségleteit.

LÁTOGATÁS

a „Vörös Szikra” kolhozban

Mennyi egy kolhozcsalád jövedelme?

Először Iszkryna község falusi mulatságán találkoztam vele.

A tágas szobában a harmonikás körül tolongtak az ünneplőbe öltözött legények és leányok. Kissé távolabb az öregebb gazdák beszélgettek. Bizony a mulatság résztvevői között nehéz lett volna megállapítani, hogy ki is a kolhoz elnöke. Önkéntelenül is az öregek felé indultam, mikor szemben velem felállt egy jól megtermett, kékszemű legény és kezét nyújtva, minden ceremónia nélkül bemutatkozott:

— Szergej Golopasz vagyok, a kolhoz elnöke.

Beszélgettünk. Megtudtam, hogy az ukrainai „Vörös Szikra” kolhoz parasztjai a háboru utáni években újjáépítették a hitleri rabló-hódítók által tökéletesen lerombolt községüket.

A HÁBORU KITÖRÉSE KOR

Szergej Golopasz tizenöt éves volt. Önkéntesnek jelentkezett a frontra. A hazáért vívott hősi harcokban megismerkedett a hadi élet nehézségeivel. Hőstetteiért rendjeleket és kitüntetésekkel kapott. A harctéren felvették az ifjút a Bolsevik Párt tagjai közé.

Négy évvel ezelőtt, amikor a tavaszi vizek megindultak, tért haza Szergej Golopasz.

— Minél közelebb értem a falumhoz, annál erősebben vert a szívem — mesélte. — Szülőföldemben nem sokat találtam a rokonaim és barátaim közül. Galja, a hógum nem tért vissza a német rabságból... Szomorú látvány volt a szétült házak és a felgelelt kolhozépületek romhalmaza... Mikor a kolhozparasztok a közgyűlésen megválasztották a mezőgazdasági szövetkezet elnökévé, izgalommal vállaltam magamra ezt a felelősségteljes társadalmi kötelezettséget.

— KÜLÖNÖSEN NEHÉZ VOLT

— mondta mély, férfias hangon — az 1946-os év. Az erős aszályt megsínylették a vetések. Nagy hiány mutatkozott az őszi vetéshez szükséges vetőmagban, kevés volt a takarmány...

— De mi nem hagytuk magunkat, nem csüggedtünk. Ugyanolyan keményen dolgoztunk továbbra is, mert tudtuk, hogy a szovjet kormány gondoskodik rólunk. Nemsokára meg is jött a segítség: a kolhoz kapott az államtól gabonát, vetőmagot és pénzkölcsönt. Folyamatosan érkezett a házak és gazdasági épületek helyreállításához szükséges építőanyag.

A kolhozparasztok meleg szavakkal nyilatkoztak vezetőjükéről.

— Ugy volt az, hogy az elnök sokszor eljött hozzánk, a brigádokhoz. Mindenkit meghallgatott, helyes tanácsokat adott, bátorított, tréfált, jókedvre derített... — így beszéltek a parasztok.

A FIATAL ELNÖK SZERENYKEDVE

hártotta el magát a dicséretet, de szemében újra felgyulladt a bűszke láng, amikor a kolhozról kezdett beszélni:

— Aktivánk közreműködésével szigorúan betartjuk a kolhozélet szabályait és ilymódon példás rendet tudunk tartani a szövetkezeti földeken. Sikeresen folytatjuk és tovább fejlesztjük a földművelés leghaladóbb szovjet módszereit. Évről-évre jobb és jobb természetű eredményekkel díszeskedtünk. 1948-ban a gabona átlagos termése hektáronként 20 mázsa volt. Állandóan emelkednek a szövetke-

zeti jövedelmek és a kolhozparasztok mind módosabb lesz.

— De LEGFELTETTEBB KINCSEINK AZ EMBEREINK.

Velük még a hegyeket is el tudnám mozdítani a helyükről. Csak a lelküket kell ismerni.

A múlt évben elérték a kolhoz legnagyobb terméshozamát, — hektáronként

23—24 MÉTERMAZSA GABONÁT

Másodszor 1948 tavaszán, Moszkvában találkoztam Szergej Golopaszal.

A mező- és erdőgazdasági kérdések összfűzési tanácskozásaira jött fel, amelyeket a Szovjetunió földművelésügyi minisztériumában tartottak meg. Tele volt új tervekkel és új sikerek vágyával.

A HATALMAS TEREMBEN tudósok, mezőgazdák, gép- és traktorállomások vezetői gyűltek össze. Golopasz figyelmesen végighallgatta a tudósok és a mező-

gazdaság legjobb szakembereinek előadását, és sok mindent feljegyzett magának.

Az ülés szünetében tanácsot kért a leghíresebb tudósoktól, hogy hogyan lehetne kerülete viszonyaira alkalmazni azoknak a mestergazdáknak tapasztalatait, akik rekordtermést és a legnagyobb tejszűrt hozták el... A tudósok megadták a szükséges tanácsokat, majd maguk is érdeklődéssel hallgatták elbeszéléseit a Kok-Szagizfészkel vetéséről és a szövetkezet állattenyésztési sikereiről.

Mikor elbucsuztunk, magabiztosan jelentette ki:

— A mi kolhoztagjaink becsülettel fogják teljesíteni a Haza és a nagy Sztálin iránti szocialista kötelességüket!

Egyenes derékmal, kemény léptekkel haladt lefelé a széles márványlépcsőn, szinte áradt belőle az erő az akarat, és én tudtam, hogy teljesíteni fog mindent, amit megfogadott.

Viktor Gorbacsev

A szovjet tudósok támogatják az állattenyésztést

A moszkvai állattenyésztési összfűzési intézet tanárainak egyik csoportja, továbbá a „Viljamez” összfűzési takarmányintézet képviselői, a fajlokok tenyésztesével foglalkozó intézet, valamint a Moszkva környéki párt-szervezetek képviselői nemrég el-látogattak a Moszkva vidéki Ruzki-körzetbe.

Ebben a körzetben

A TUDÓSOK ÜLÉST TARTOTTAK,

amelyen az állattenyésztők hároméves tervét vitatták meg.

A város mozgóképzőszínházának termében több, mint 400 tehénfejő, sertéshizlaló, tehénpásztor, az állattenyésztési telepek brigádérosai, kolhoz elnökök és helyi párt-szervezetek képviselői ültek össze.

A tudósok tanácsának ülését, amelyen az élenjáró állattenyésztők is résztvettek, I. M. Kuznye-

kov professzor, az állattenyésztési összfűzési intézet igazgatója nyitotta meg. Kuznyekov professzor ismertette azokat a feladatokot, amelyek az állattenyésztés fejlesztésére irányuló hároméves terv teljesítésével kapcsolatban a vezetése alatt álló tudományos intézetre hárulnak.

I. Mulner, a mezőgazdasági tudományok jelöltje az állattenyésztési intézet tudományos munkatársa értekezést olvasott fel a ruzki-rajon kolhozai állattenyésztési terveiről. A tudós nagyszerű anyagot gyűjtött össze

A BAROMFITENYÉSZTÉS FEJLESZTÉSÉRE

irányuló terv elkészítéséhez, a „Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának második ülészaka” kolhozban.

A tervek szerint ez a kolhoz már 1951-ben eléri az 1952 évre előirányozott színvonalat. Megteremtik a kolhoz takarmányalapját és négyeszeresével növelik a tejtermékek, valamint a fogyasztásra szánt húsárak termelését.

M. Alexejev, a mezőgazdasági tudományok jelöltje és a „Viljamsz” összfűzési takarmányintézet elnöke, a körzet kolhoz takarmányalapjának megjavításáról tartott előadást.

Szavcsenko, a „Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának második ülészaka” kolhoz elnöke a kolhozparasztok nevében köszönetet mondott azért a segítségért, amelyet a tudományos kutatóintézetek munkatársai nyújtottak az állattenyésztés fejlesztésére irányuló terv elkészítéséhez.

— Ez a terv — mondta Szavcsenko —, széles távlatokat nyit kolhozunk fejlődéséért. Állattenyésztő telepeinken minden nehézség mellett gépesítünk és alkalmazunk a villamosságot a mezőgazdasági munkában.

A jelenlévők nagy érdeklődéssel hallgatták S. Petrov, a „Sztálin-díjjal” kitüntetett akadémikus előadását arról, hogy a műtrágya észszerű használata milyen hatást gyakorol a takarmány-növényvel beültetett földterületek termékenységre.

A Szovjetunió Politikai és Tudományos Ismereteit Terjesztő Társaságának tevékenysége

Csak májusban több mint 22.500 ismeretterjesztő előadást tartottak

A napokban ült össze Moszkvában a Szovjetunió Politikai és Tudományos Ismereteit Terjesztő Társaságának plenáris ülése.

Az értekezleten S. Vavilov, a társaság elnöke jelentést tett az eddigi tevékenységről, majd ismertette a társaság tagjainak jövőbeni feladatait.

— A társaság megalakulásától eltelt két év alatt — mondotta Vavilov akadémikus — társaságunk tevékenysége jelentős mértékben megnőtt. Ennek igazolására elég megemlítenünk, hogy társaságunk rendes, aktív tagjainak száma 1948 óta közel háromszorosával emelkedett és már elértük a 40 ezres taglétszámot. A kollektívánk száma megkétszereződött. Majdnem ezer tudományterjesztő kollektívánk van eddig. A társaság rendes tagjainak közel fele a szovjet értelmiség legkiválóbb képviselőiből tevődik össze.

A társaság tevékenységét és eddigi munkáját összegezve, Vavilov akadémikus rámutatott, hogy a társaság 1947-ben a Szovjetunió különböző városaiban és ipari központjaiban több, mint ezer ismeretterjesztő előadást tartott. 1948-ban már havonta átlag 700 előadást tartottak, míg 1949-ben a havi értekező előadások száma meghaladja a 20 ezret. Így csak ez év májusában 22.500 értekező, ismeretterjesztő előadást tartottak.

Két év alatt a társaság moszkvai, leningrádi és más városbelli alosztályai politikai és tudományos kérdésekkel foglalkozó több, mint 500 ezer brosúrát adtak ki. Ezeknek a brosúráknak az összpéldányszáma elérte a 33 milliót.

A Zabolodszkii család vasárnapja

GAVRIL SZERGEJEVICS szokásos reggeli sétáját végzi a kertben: megáll minden fa, minden bokor előtt; mindegyik barátja, jóismerőse.

Kemény munkában eltöltött élet eredménye ez a kert, a kis nyaraló, Gavril Zabolodszkij itt tölti a nyári hónapokat családjával együtt. Hétköznapokon kora reggel vilamosvonat röpíti sok dolgozó társával együtt Moszkvába, a Dinamógyárba, a vasárnapok minden percét a családjának, kis házának, kertjének szenteli.

Sokan nyaralnak itt, Aprelovkában, a Dinamó munkásai közül, meg más gyárakból is. A házat, mert a kertet megtakarított pénzükből vették, úgy, mint Zabolodszkij.

Gavril Zabolodszkij házában több már az ősz szél, mint a sötét. — elmult már 60 éves. Élete: valóságos történelem. 42 évvel ezelőtt munkásként kezdett dolgozni s így dolgozott tíz és fél éven keresztül... Nékültség, szegénység, ez jutott osztályrészül a fá-

rasztó munkáért. Ha akkor valaki azt mondta volna neki: „Gavril Zabolodszkij, magának szép háza, meg kertje lesz 30 év múlva”.

AZ OKTÓBERI FORRADALOM változtatta meg az ő életét is, mint sok másét. Zabolodszkij megértette, hogy a szocialista ország új, addig elképzelhetetlen lehetőségeket nyitott meg számára, tanulni kezdett, elvégezte a gyár mesterteljesítő tanfolyamát, beiratkozott az elektrotechnikai szakiskolára, majd az egyetemre, s elérte azt, a miről álmodni sem mert volna a forradalom előtt: ma a gyár egyik főmérnökeként dolgozik...

Gavril Zabolodszkij három fia már szabad házában, szabad és boldog emberként nevelkedett. A legidősebb Jevgénij, a szovjet hadsereg hivatásos tisztje. A két másik: Anatolij és Konsztantín ugyanabban a gyárban dolgoznak, ahol az apjuk. Egyszerre dolgoznak és tanulnak: Anatolij,

az idősebb; a Dinamó gyár technikumát hallgatja. Konsztantín, a legkisebb fia, a dolgozó esti iskolájában most végzi középiskolai tanulmányait. Konsztantín ugyanis kicsit elmaradt a tanulásban; még gyermekfővel fegyvert fogott, hogy megvédje szovjet hazáját a fasisztáktól...

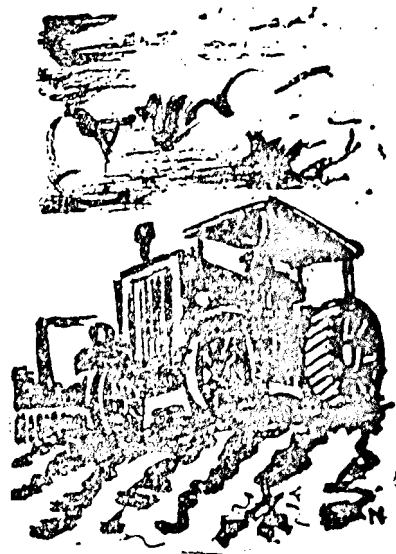
MILYEN VIDÁM IS egy ilyen vasárnap reggeli családi kör! Szókerül a multról is, de a jelen mindennél fontosabb. A gyári híreket vitatják meg, a fiuk a délután futball-eseményeiről beszélgetnek. Az asztalról pillanatok alatt eltűnik a reggeli s ki-ki szórakozás után néz. Az „Öreg” a lugasban üldögélve várja az ebédet, a fiatalok azonban szedelőzködnek; egy kis fűdés jól csik majd ebéd előtt. Sok friss, fiatal hang veri fel a folyópárt csendjét.

Röpül az idő! alig nezte át Gavril Zabolodszkij a moszkvai lapokat, máris terített asztal várja. Izes, étvágygerjesztő saláta, borjuslüt, kompót, sü-

temény — csak győzzé enni!

A fiuk izgatottak, az órájukat nézik, el ne késsenek a meccsről. Klaudija Andrejevna, a háziasszony alig győzi felszolgálni a fogásokat. S miközben a rakott tálat az asztalra teszi, arca boldog pirban ég, hiszen olyan nagy öröm egy ilyen vasárnap, mikor együtt ül a család... Anyagi gondja nincs, a férje 3000 rubelt keres havonta. Jevgénij fia két-ezeret, a két kisebbik fia ezer-ezer rubelt a háztartáshoz. Nincs is más gondolata, minthogy milyen jó falatokkal örvendeztesse meg a családot.

MERT ZABOLODSZKIJ főmérnök, volt munkás, tudományos könyvet ír... A munkájáról, az üzemi problémákról. S ilyenkor a legboldogabb. Kézirata fölé hajolva arra gondol, hogy a szocialista ország megbecsüli a dolgozóit, s arra, hogy minden munkásnak alkalma van olyan boldognak és meglegedtetnek lenni, mint a milyen a Zabolodszkij-család.

A földmunkás szakszervezet harcának eredményei az apahidai járásban:

2.562 tag beszervezése, 686.000 lej elmaradt munkabér megítélése, 400 kollektív és 200 egyéni szerződés megkötése

APAVIDA. — A földmunkás szakszervezet apahidai járási székházának utcára nyíló jrodahelyiségében ülünk. A falakon jelszavak és feliratok. A szakszervezet harcoss munkájáról, eredményeiről, nehézségeiről beszélgetünk. Pfeiffer Antal járási titkár előtt nagy halom irat, jegyzőkönyv, jelentés hever. Az utca vasárnapi csendjét sűrűn megzavarja egy-egy elsuhanó autó túlkölessége, vagy egy-egy sebesebben tova zötykölő szekér lármája.

— Szakszervezetünk itt a járásban is újjászerveződött — tájékoztat bennünket a járási titkár. — Május elején még csak 1638 tagunk volt, ma már 1900 állandó és 662 időnkénti tagunk van. Felvilágosító munkánk nyomán a földnélküli szegényparasztozok egyre inkább belátják, hogy szakszervezetünkben van a helyük. Ma már tisztán látják, hogy a Román Murkást párt irányítása alatt álló szakszervezetbe tömörülve eredményesen viharhatják harcukat a kizsákmányoló kulákok ellen.

— Milyen eredményeket ért el a földmunkás szakszervezet az apahidai járásban? — kérdezzük, miközben az utcáról szekérszörgés és éneklés hallatszik. Kinézünk. A szomszédos községből zászlóval és virággal díszített szekéren ünnepelőbe öltözött parasztszanyok érkeznek a Demokrata Nők Szövetségének járási értekezletére. Munkára és harcra lelkesítő indulót énekelnek vidáman és szabadán.

VETESBEN LEGELO ALLATOK

A titkár papirosai között lapozva mosolyogva folytatja:

— A tavaszi vetési csata során aktivistáink közül került ki a legtöbb és legmegbízhatóbb hártárfelölös. A kulákság elleni harcban mind öntudatosabban vesznek ki részüket a tagok — mondja és neveket sorol fel.

— Szentmiklóson például megtörtént a tavasszal, hogy Bidianu Alexa kuláknak 6 hold cukorrépa kellett vetnie. Be is vetette, de hogyan? A hártárfelölösök figyelmét kérijtszva csak a széleken vetett rendszeresen, beljebb már egészen ritkán. De a szabotáló kulák még ennyivel sem érte be. Ahogy a cukorrépa vetés kizöldült, ráhajította állatlat legelni. Bidianu népellenes mesterkedéseiről bérese, Astelean Ion tett jelentést a szakszervezetnél. Az esetről jegyzőkönyvet vettünk fel és azt átadtuk a miliciának. Astelean Ionhoz hasonló öntudatos tagunk sok van — mondja elégedetten a járási titkár.

A KULÁKOK VISSZATARTJAK A MUNKA- BÉREKET

— A falu dolgozó népét kizsákmányoló kulákok — folytatja tájékoztatóját a titkár — egyik kedvenc módszere az, hogy különböző kifogásokkal megtagadják alkalmazottaik munkabérének kifizetését. Tagjaink sokszor fordulnak ilyen sérelemmel a szakszervezethez. Az idén 138 kulák ellen indítottunk eljárást a törvényes járandóság kifizetésének megtagadása miatt. A békéltető bizottság ebben az évben 686.000 lej kitévő elmaradt munkabér kifizetését ítélte meg a panasztétvő mezőgazdasági alkalmazottak javára. Juniusban a békéltető bizottság döntése alapján még három kulák 28.000 lej elmaradt munkabérét fizetett ki munkásainak.

Juliusban és augusztusban újabb 43 munkabérvizsgáló került tárgyalásra. Ezutalt még nagyobb összegben lecsalt munkabér kifizetésében dönt majd a bizottság. A 43 kulák közülbelöl egy millió lejvel tartozik alkalmazotainak. A többi között itt van mindjárt egy kirívó eset — veszelő egy papíros a titkár. — Berdeanu Vasile 36 hektáros kulák, aki a tókes-földesuri világban rendőrsinspektor volt Tordán, jelenleg pedig az Aranyosgyéresi

„Sodronyipar“ tisztviselői közé furakodott be, hét éven keresztül terrorizálta Láng Árpád nevű béreseit. Éveken át jelentős összegeket törvénytelenül visszatartott alkalmazottja béréből. Így történt, hogy most Láng Árpádnak 120.000 lej hátralékos munkabérrel tartozik a ravasz kulák-rendőr felügyelő.

Megtudjuk, hogy eleinte sok baj volt a járási békéltető bizottságba kiküldött hivatásos bírákkal is. Nem ismerték a kollektív-szerződés előírásait. Akadt olyan is közöttük, aki nem akarta megengedni, hogy a földmunkás szakszervezet képviselője is részt vegyen a tárgyaláson. Az ilyen bíró

a kulákoknak adott igazat. A den ravaszkodást felhasználnak arra, hogy vállalt kötelezettségeik alól kibujanak. Gyakori eset, hogy a szerződés megkötése után ott-hon befolyásolni igyekeznek alkalmazottaikat. A megállapított bér helyett ócska ruhadarabok ígértetésével szédítgetik a munkákbá szerződött béreseket. A szakszervezeti tagok nagyfokú éberségére van szükség, hogy ezek a kulák mesterkedések ne sikerüljenek. Állandóan ellenőrizni kell azt is, hogy a munkást szegődtető gazda pontosan fizesse a társadalombiztosító járulékokat és az illetményadót. Erről különösképpen szeretnek elfeledkezni a kulákok az apahidai járásban is.

A földmunkás szakszervezet járási vezetősége a kollektív és egyéni szerződések megkötése körül is szép munkát végzett. A szakszervezet közbejöttével a szocialista szektorban eddig 391 mezőgazdasági munkással kötötték meg a kollektív szerződést. A mángazdaságokban pedig közel kétszáz egyéni szerződés megkötését intézte a szakszervezet. A szerződést kötő kulákok min-

A den ravaszkodást felhasználnak arra, hogy vállalt kötelezettségeik alól kibujanak. Gyakori eset, hogy a szerződés megkötése után ott-hon befolyásolni igyekeznek alkalmazottaikat. A megállapított bér helyett ócska ruhadarabok ígértetésével szédítgetik a munkákbá szerződött béreseket. A szakszervezeti tagok nagyfokú éberségére van szükség, hogy ezek a kulák mesterkedések ne sikerüljenek. Állandóan ellenőrizni kell azt is, hogy a munkást szegődtető gazda pontosan fizesse a társadalombiztosító járulékokat és az illetményadót. Erről különösképpen szeretnek elfeledkezni a kulákok az apahidai járásban is.

Növekszik az olvasók tábora

A szervezeti munka mellett a szakszervezet súlyt helyez tagjainak ideológiai és kulturális nevelésére is. Ötvenhat szakszervezeti csoport járátja a Scanteiat, a tagok ezenkívül még 150 példány- lapot olvasnak. Az olvasókörökben nemcsak a lapok tartalmát vitatják meg, hanem a brosurákat is felolvassák.

A földmunkás szakszervezetnek az apahidai járásban négy futball-csapata van, négy atlétikai és két asztalitenisz-csapata. Százkötven földmunkás futbalozik, 74-en kézilabdát játszanak és 376-on atlétikát üznek. Kolozson, Bonohidán, Apahidán már sakcsapat is működik.

Beszédes számok ezek, amelyek kézzelfoghatóan bizonyítják, hogy a tókes-földesuri világban kegyetlenül elnyomott és emberteremtően kizsákmányolt szellemek, béreseik új életre ébredtek. A munkásokkal való szoros szövetkezésben pedig tevékenyen részt vesznek a falu szocialista átalakításáért folytatott harcban. I. J.

Krasznán is letörnek a gabonaárakat

KRASZNA. — (Tudósítónktól.) Leiketlen kufárok használnák ki ez évben is Krasznán az aratás előtti helyzetet. Aratás előtt mindig fogytán szokott lenni a kenyérgabona. A földművesek eladják gabonájukat, rosszul osztják be a megtartottat, így maghiány keletkezik. Ezt használnák ki a kufárok. Tasnád vidékén 280—300 lejért vesznek egy-egy véka kukoricát, amit a krasznai piacon 560—600 lejért hoznak forgalomba.

A helyi ideiglenes bizottság elkobozta ezektől az ádrágitóktól a gabonát és olcsó áron osztotta szét a rászoruló földművesek között. Most Tasnád vidékéről gabonát vásárol az ideiglenes bizottság, amit olcsó áron fognak kiársítani.

MEZŐGAZDASÁGI TANÁCSADÓ :

Mit vessünk a tarlóba?

Országos viszonylatban nedves és meleg nyár lehetővé teszi a kettős termesztés gyakorlati ki-szélesbítését, a tarlónövények — másodtermények — sikeres vetését.

Igaz, hogy a tarló leghelyesebb hasznosítása annak azonnali lehántása és tovább kezelése megfelelő talajművelésközök, szer-zszámok szakszerű alkalmazásával egészen az utónövény elvetéséig, de jó talajerő esetén a tarlónövények vetése se káros a talaj további hasznosítása szempontjából. Nem így áll a legeltetés kérdése, mert ezt mindenképpen kerülni kell. Jegyezzük meg jól, hogy a legdrágább legelő a tarlólegelő.

A másodtermények belktatásával így a közművelés haladunk s ezért öszi-keverékek, biborliero s általában kalászosok után a zab kivételével sikeresen lehet olyan növényeket vetni, melyek kellő mennyiségű termést hoznak és így meghálálják munkánkat.

Mit vessünk tehát a tarlóban? Feleletem erre az: Vessük azt, aminek vetőmagját könnyen be lehet szerezni, avagy rendelkezésre áll. Mohart, kölest, édescsirkot, sőt zoldtrágyázás céljaira ajánlható a csillagfürt vetése is.

Természetesen meg kell omlitani a tarlóburgonya termesztését is, melynek kettős a jelentősége. Elsősorban ételmezési szempontból fontos, mert a tarlóburgonya termesztésével kitölthető az ugynevezett „új burgonya“ fogyasztási ideje. Másodsorban meghonosítjuk a vírusmentes vetőburgonya termesztés módszerét, melyet a nagy agrárbiológus, szovjet tudós Lizenko dolgozott ki. A legelőhözör használt és má-

sodnövényként leggyakoribban természetű növényünk a köles. Szárazságot jól bírja és tenyész-ideje rövid. A talajt nagyon kihasználja és ezért utána rendszerint trágyázott kapást vagy pillangós virágú növényt szokásos vetni. A köles azért is értékes tarlónövény, mert nemcsak mint takarmány jön számításba, sőt-nának szárítva, hanem magja értékes emberi táplálék és állati abraktakarmány. Mindkét célra legjobban ajálható a pirosmagu köles, melyet paprika vagy vért-köles néven is emlegetnek. A köles a tul nedves, hűvös időjárásra igen érzékeny. Gabonasortávo-lásra kell vetni, egy-két centimé-tert mélyen aláátakarva és így a vetőmagzsükséglet 16—20 kiló egy kataszteri holdra. A vetőmagot feltétlenül csávázni kell, mert az üszöggomba betegség igen gyakori a köles növénynél. A csávázást leghelyesebb felszázalékos rézgálla oldattal elvégezní a jól ismert kosaras — Linhardt — eljárás alkalmazásával.

Ha szénának használjuk, 15—20 métermázsza termésre számíthatunk, míg magnak hagyva, hozzá igen változó, 3 mázsától egészen 12 mázsáig. Nem ritka a tiz mázsán felüli termés, hiszen a közmondás is azt tartja: „fizet mint a köles“.

Lovak és juhok részére igen értékes szálastakarmányt ad a mohart. Kellő nedvességű jól elkészített, feltétlenül gyommentes talaj jöhet csak számításba termesztésére. Tenyészideje nagyon rövid és a kánikula forró naplalt nagyon jól türi és az ugynevezett „kutyánapok“ fejlődését nem hátráltatják. A moharszéná keményítő értéke és emészthető fehérjéje körülbőlül megegyezik a közepes

rétiszénáéval és katasztrális holdanként 15—20 métermázsza szénatermeszre számíthatunk. Gabonasortávolságra kell sekélyen vetni egy-két centiméter mélységre. A mohart is megtámadja egy üszöggomba betegség, ezért a vetőmag szintén csávázandó felszázalékos rézgállaoldattal. Vetőmagzsükséglet kataszteri holdanként 18—20 kilogram.

Az utóbbi években egyre nagyobb területeket hódít meg termesztésére az édescsirok, vagy mint sok helyen nevezik, a „mérnád“. Értékes zöldség, illetve takarmányt takaríthatunk be terméséből. Előnye az, hogy sokkal kevesebb vetőmag kell belőle csalármádé termesztésre, mint a kukoricából s természetesen az, hogy mint tarlóvetésű másodnövény is számításba jöhet.

Nagy a trágyaigénye s ezért a tarlót, melybe édescsirokot szándékszunk vetni, meg kell trágyázni. Magja nehezen és egyenlőtlenül csirázik, ezért megkívánja az alapos munkát, a kertszéri morzsolékos vetőágyat. Csalamádéunk természetve 24—36 centiméter sortávolságra vetjük s így 5—6 kiló vetőmag szükséges. Silótakarmánynak vetve a sortávolság 60—70 centiméter és a szükséges vetőmag 3 kiló. Ez utóbbi termése 200—250 métermázsza kataszteri holdanként.

Az ismertetőt növényekkel könnyen meg lehet váloíítani a kettős termetést és így fokozni a takarmánytermesztést, mert azt mindnyájunknak tudni kell, hogy: Több takarmány — több állat. Több állat — több istállótrágya. Több istállótrágya — nagyobb termés. Nagyobb termés — magasabb életszinvonul.

BIKFALVY FERENO

Olvasóival találkozik

o Világosság. Julius 24-én, vasárnap Szilágysomlyón hallgatják meg lapunk szerkesztői az olvasók véleményét, bírálatát, kívánságait.

A sajtó a dolgozó népet szolgálja. Demokratikus napilapjaink feladata, hogy nevelő és felvilágosító munkát végezzenek. mozgósítsák a dolgozó tömegeket a szocializmus építésének munkájában. Könyörtelen harcot kell folytasson a sajtó a békek építő munkát elgáncsoló reakciós mesterkedések ellen. Kiméltlenül le kell leplezze a nép ellenségeit.

A demokratikus sajtó figyelemmel kíséri az építő munkát, figyelemmel a dolgozók szolgálatában levő intézményeken tartja. Építő bírálatot gyakorol ott, ahol szükséges, és segítséget nyújt a hibák kiküszöbölésére.

Ezt a nagy munkát a dolgozó tömegek segítségével végzik el lapjaink. A polgári újságírás során a sajtó hírközlésre szoritkozott, s úgy szerkesztették az újságokat, hogy a leközölt szenzációk biztossákká a kiadóvállalat meggazdagodását. A polgári újságírás nem a dolgozók érdekeit szolgálta. Ellenkezően. El-kendőzte az igazságot s a nagy-tókes-földesuri elnyomók érdekeit tartotta szem előtt. Felvilágosító munka helyett népbü-itást végeztek a polgári lapok.

A mi sajtónk, a nép szolgálatában áll. A dolgozó népről ír a dolgozó népek. Munkájában hibákat is elkövethet. Ezek kiküszöbölésére szükséges az, hogy időről-időre találkozzunk az olvasókkal. Csak úgy tudjuk eredményesen felvilágosítani, tanítani a népet, ha tanulunk is a néptől.

Nem sokkal ezelőtt a nagykárolyi olvasókkal volt igen tanulságos találkozásunk. Az olvasók bírálatát érvényesítettük további munkánkban. Most Szilágysomlyóra megyünk, ahonnan — nem kétséges — újabb munkánkat javító gazdag tapasztalatokkal térhetünk vissza.

Beiktatták Felvincen az ideiglenes bizottságot

FELVINC. — (Levelezőnkől) Ünnepeles külsőségek között iktatták be hivatalába a néptanáci ideiglenes bizottságát. A kultur otthon nagytermében a szegény-és középparaszt dolgozók sokasága adott munkamegbeszést az ideiglenes bizottság tagjainak Szabó Ferencet választották meg elnökük, Cizmas Constantint alelnökké és Popa Elenát titkárnak. A hozzászólások során a Román Murkást párt szervezeteinek megbí-zottai és a tömegszervezetek képviselői ígéretet tettek arra, hogy támogatni fogják az ideiglenes bizottság munkáját.

Schönauer József

Új állami üzlet nyitlt Nagykárolyban

NAGYKÁROLY. — (Tudósítónktól). Az elmúlt napokban nyitlt meg Nagykárolyban a „Crisul“ állami élelmiszertűzet. A magyar tannyelvű elemi iskolával szemben létesült új állami kereskedésben, a városban rég nem látott, a magánkereskedőknél nem kapható áru található. Az üzlet hatalmas árukészlettel rendelkezik és olcsó árai a nagykárolyi dolgozók megelégedésére szolgál-nak.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625

És a fáknek igazuk van...

Az azurkék égen rongyosan uszkálnak a fellegek. A nehéz tehertől meghajolva tartják a fák koronáikat.

— Alig bírom tartani — mondja az almafa.

— Mindjárt lehasad az egyik ágam — jórúdul fel a kétágu szilvafa. Hiába, hahya a mi gyűnk, — törődik velünk, csak a gyümölcs kell neki. Nem bírom tovább...

— Bele szakadok, jaj, hogy nyúlallik a derekam — panaszkodik a kórtefa.

— Rájta a szívem, ha átnézek a szomszéd kertbe. Látom, hogy milyen kényelemben vannak a mi testvéreink. Minden águk fél van támasztva s nem kell féljenek, hogy bele szakadnak, — szónokol az almafa.

Az egyik domb mögül nagy fekete felhő tűnik elő. Egyre nő, Már elborítja az eget. A nap is gyászba borult. A fák kétségbeesetten hajladoznak jobbra-balra. Egyszerre nekilődül és fékevesztve tavolja a vízbe a mezőn, a fák nagy vihar. Mint rakoncátlan jagokat csavarja jobbra-balra, a dágok hajalt uhar. Röp-röp-reccs. Jajgat, ordít a szilvafa, és az egyik nagy ága holtan hever a földön. Ujra nagy recsenés és jajszó nélkül török derékba a kórtefa.

Nem sokára újra kisüt a nap. A gazda hátra megy a kertbe, hogy összedezze a gyümölcsöt, amit levett a szél. Szomorú kép fogadja.

— Miért nem támogatta fel a fák ágait — szólt út a kerítésen a szomszéd. — Látja, én megtámasztottam minden ágat, de nem is tört le egy se.

— Majd megtámasztom én is — válaszolja keserűen. — Most már késő, mert, amely ág letört, azon többé nem lesz gyümölcs. Addig kell megtámasztani az ágakat, — amíg ép a fa.

Óvjuk gyümölcsfáinkat. Támasszuk fel ágait addig, amíg nem késő.

NAGY B. ISTVÁN

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZERTÁRAK

JULIUS 21-ÉN CSÜTÖRTÖKÖN:

4. számú állami gyógyszerár (volt Csillag), Dózsa György-u. 36. sz.; 6. számú állami gyógyszerár (volt Órangyal) Mali-novszki-tér 1. szám; 9. számú állami gyógyszerár (volt Elekes), Móóc-utja 110. szám; 10. számú állami gyógyszerár (volt Orient), Móróc Zsigmond-utca 1. szám (Vágóhid); 14. számú állami gyógyszerár, Deportáltak-utja 59. szám (Irisz-telep).

KOLOZSVAR VÁROS ÉLELMISZERÜZLETEI mátol kezdődőleg kedden délután zárva tartanak — a városi ideiglenes bizottság munkái és népművelési bizottságának 61-70. számú közleménye értelmében — és nem pedig szerda délután, amint azt korábban elrendelték.

ELSŐ ORSZÁGOS KONFERENCIÁJÁT TARTOTTA Gyulán a magyarországi Román Kultúr-szövetség. A beszédek és beszámolók után megválasztották a Kultúr-szövetség új vezetőségét, majd a román kultúr-szövetség műsora következett.

MÁGNESES OLÁJTISZTÍTÓ berendezéssel kísérleteznek a moszkvai Automobiltechnológiai Intézetben. A készülék gyűjtőgyertyához hasonló és az erős mágnes úgy van beépítve, hogy állandóan a kenőolajba ér és magához vonzza a vastartalmú anyagokat.

Változó idő

Erdélyt szerdán délután és este megélnék, helyenként viharos északnyugati széllel árasztotta el a hideg levegő és kisebb fűtő csökkenést okozott. Kolozsváron délelőtt még 22 fok volt a hőmérséklet. Estére 12 fokra süllyedt. A légnemesség este 757 mm., emelkedő irányban.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS PÉNTEK DÉLIG:

Fokozottan mérsékelt és északnyugati szél, változó, főleg keleten erős felhőzet, sok felhő, záporcső. A hőmérséklet holnap már kissé emelkedik.

A CLUJI ÁLLAMI MAGYAR OPERA műszaki személyzete, július 21-én, csütörtökön este fél 9 órakor bemutatta Tomcsa Sándor: „Jubélium” című színdarabját. A kultúrsoport hosszas és gondos előkészítésben hozza színre a mindvégig érdekes, tanulságos darabot. A kultúrsoport eddig Déren, Gyulafehérváron, Vajdahunyadon, Kendilónán vendég szerepelt és szép sikert aratott. Jegyek az Állami Magyar Opera pénztáránál 20 és 30 lejcséban kaphatók.

A RNK KÖZPONTI MÉHESZEGYESÜLET kolozs megyei fiókja július 21-én, augusztus 18-ától 26-ig egy a kezdőknek, mint a haladókknak méhészeti tanfolyamot tart. A tanfolyam mindennap délután 5 órakor kezdődik az Egyesület méhésztelpein, Elen a Paves-utca 25. sz. alatt. Beiratkozás az Egyesület központi irodájában, Köztársaság-utja 22. szám, munkanapokon reggel 7-2-ig.

BORZALMAS ROBBANÁS következtében egész házsorok omlottak össze Németország francia övezetében Prum nevű városkájában. A robbanást a világháborúból visszamaradt tüzségi lőszer okozta, amelynek eddig 60 halottja és 300 súlyos sebesülte van.

33 EZER SZARVASMARHÁT oltott be eddig a tordai ideiglenes bizottság egészségügyi bizottság-lyá. A sertéspestis megakadályozására 12 ezer sertést oltottak be.

ÚJ KENYÉRSÜTÉSI ELJÁRÁST alkalmaznak a nagyvárosi péküzemek az ideiglenes bizottság kezdeményezésére. A kenyéret formában sütik, amely módszer a fővárosban igen jól bevált, a kenyér pedig minőségileg sokkal jobb. A kolozsvári kenyér minőségének megjavítása is igen időszerű kérdés már.

SAJÁT NEVERE IRATTA az egyházi vagyont Ciplea Vasile, a máramaros megyei Drajomfalva volt gör. kat. lelkes és a vargony után nem fizetett adót. Az adóhivatalra költözközött a gör. kat. felvilágosításra a lelkész ezt válaszolta, hogy neki adóra nincs pénze és ha szükegnek van az adóhivatalra, adják el a templomban lévő szőnyegeket, amelyeket a nép a templom részére adományozott.

Közel 300 hallgató vesz részt a Magyar Népi Szövetség esti tanfolyamain Kolozs megyében

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség városi kerületi szervezetei a nyári idő alatt is folytatják politikai és ideológiai nevelő munkájukat. Ezt a nevelő munkát az esti tanfolyamokon végzik. A város kerületi szervezeteinél rendre nyílnak meg az esti tanfolyamok. Az ötödik kerületnél július 18-án, a negyedik kerületnél július 19-én és a harmadik kerületnél július 20-án kezdődtek meg. Az első kerületnél július 22-én és a második kerületnél július 23-án nyílnak meg egy-egy esti tanfolyam.

A tanfolyamokon 162 munkás, munkásnő és haladó értelmiség vesz részt. A Magyar Népi Szövetség városi kerületi szervezetei kellően előkészítették az esti tanfolyamokat. A leadott anyaghoz segédanyagokat és brosúrákat adnak ki, hogy a hallgatók még jobban kibővíthessék ismereteiket.

Az esti tanfolyamok 14 hétfő tartanak. Hetenként egy előadás lesz és minden előadás előtt egy-órás szemináriumon dolgozzák fel.

A megyében több községben megszergezték az esti tanfolyamokat. Gyaluban 30, Bánffyhadon 23, Egeresen 32 és Kendilónán 23 hallgató vesz részt a tanfolyamokon.

Kolozs megyében tehát négy és vezetésével a Magyar Népi Szövetség városi kerületi szervezetei munkájukat, ezt a nevelő munkát az esti tanfolyamokon végzik. A város kerületi szervezeteinél rendre nyílnak meg az esti tanfolyamok. Az ötödik kerületnél július 18-án, a negyedik kerületnél július 19-én és a harmadik kerületnél július 20-án kezdődtek meg. Az első kerületnél július 22-én és a második kerületnél július 23-án nyílnak meg egy-egy esti tanfolyam.

Az esti tanfolyamok megszer-

Ifjumunkások szocialista munkaversenye

a Világifjúsági Találkozó tiszteletére

KOLOZSVAR. — A budapesti Világifjúsági Találkozó tiszteletére a vasúti főműhelyek II. Ifjúsági munkabrigádja egyhánapos szocialista munkaversenyre hívta ki a Herbák János művek II. ifjúsági munkabrigádját. A verseny július 18-tól augusztus 18-ig tart.

A szocialista munkaverseny pontjai a következők: a munka termelékenységének 15 százalékos emelése, négy százalékos anyagmegtakarítás, a selejt elszállítás 3 százalékkal, az üzemenyagmegtakarítás 5 százalékkal, a holtidő csökkentése 5 százalékkal, a munkába való pontos megjelenés és a szakmai és ideológiai képzettség fokozása.

A vasúti főműhelyek II. ifjumunkás brigádjának nevében Răchisan Vasile ígéretet tett, hogy a brigád 50 százalékkal túlhaladja a normát. A maga részéről 65 százalékos norma teljesítést vállalt. Apahidán Ioan kötelezettséget vállalt arra, hogy július 28-ig teljesíti a júliusi munkatervét. Péter Sándor 35 százalékos és Corbu Ion 30 százalékos normán felüli teljesítményre vállalkoztak.

A CFR műhelyek II. ifjúsági munkabrigádjának nevében Nagy Arcadie brigádfeljes kijelentette, hogy a Világifjúsági Találkozó tiszteletére a Herbák János művek II. ifjumunkás brigádjával szervezett szocialista munkaverseny valamennyi feltételét teljesíti és túlszárnyalja.

Világosság

Pénteken délelőtt érkezik Kolozsvárra Magyarország női atlétacsapata

KOLOZSVAR. — A vasárnapi RNK—Magyarország női atlétikai viadal iránt nemcsak Kolozsváron, hanem országos érdeklődés az érdeklődés. Szerdán délelőtt külön bizottság érkezett a bukaresti Népsport Szervezettől, hogy a kolozsvári Népsport Szervezettel együtt készítsék elő az év legnagyobb sporteseményét.

A RNK—Magyarország férfi atlétikai verseny után az összes bukaresti lapok részletesen foglalkoznak azzal a fogadtással, melynek része volt a román csapatnak Diósgyőrött. A pályaudvartól kezdve végig a városban mindenütt óriási ünneplésben részesítették Népsport Szervezetek atlétáit és a 17.000 főnyi diósgyőri munkásság valóságos virágerdővel köszöntötte mind az érkezőknél, mind a pályán atlétáinkat.

Ezt a fogadtatást visszonzuk most a magyar női atléták kolozsvári szereplése alkalmával. A 25 tagú magyar női atlétacsapat holnap, pénteken délelőtt 10 óra 20 perckor érkezik Kolozsvárra, ahol a pályaudvaron a RMP, az Ideiglenes Bizottság, a Népsport Szervezet, a Szaktanács, az IMSZ, a RDNSZ, a Herbák János-művek, az Államvasutak, a Vasas, az Irisz és a többi szakszervezetek ünnepélyes fogadtatásban részesítik a demokratikus Magyarország női atlétai csapatait.

Kolozsvár városa egyébként ünnepi díszbe öltözve várja a magyar vendégeket. A vasárnapi találkozó részletes műsorát, amely délután 5 órakor kezdődik a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen, a magyar csapat megérkezése után állítják össze és azt szombati megjelenésük után közzéadjuk.

A viadalra, mely nemcsak nagy-szerű verseny, hanem a két de-

kratikus állam sportolójának baráti találkozója, a RNK női atlétái nagyban készülnek és több számban országos csúcs javítására törekednek. A magyar csapat a 3x300 méteres váltófutásban világsúcs javításra készül. Az előjelek szerint Magyarország győzelme biztosra vehető, de a RNK együttese az utóbbi időben olyan fejlődésre tett tanúbizonyságot, hogy nagy küzdelemre kényszeríti majd a magyar csapatot.

Vasárnap kezdődnek meg Kolozsváron a népi uszóversenyek

KOLOZSVAR. — Az ország legtöbb városában már az elmúlt vasárnap megkezdődtek a népi uszóversenyek. Kolozs megyében ugyancsak megkezdődtek az előkészületek, ahol a versenyek első fordulóját július 24-én tartják meg. Minden községben és az ifjununkások és a dolgozó földművesek nagy érdeklődéssel várják ezt a versenyt, amelyre eddig közel ezer iratkoztak fel az egyes községekből. A versenyeket a következő központokban rendezik meg:

Apahida, Kolozs, Szászfenes, Hídegszamos, Egeres, Bonchida, Gyalu, Szamosfalva és Bánffyhadon.

A fenti központokban gyűlekeznek vasárnap délutánra az összes szomszéd falvak és községek földműves dolgozói és ifjununkásai, akik az első népi uszóversenyen résztvesznek.

Kolozsváron egyszerre három uszóudában, a Herbák János-gyár, a városi strand-fürdő és a Victor Babes egyetemi stadion medencéjében rendezik meg a vasárnap délután az összes ifjununkások, a szakszervezetek dolgozói s a hadsereg tagjai vesznek részt.

KAPÁSBÓL

A kolozsvári Hadsereg Nagykárolyban jútszárnap vasárnap elődöntőmérkőzés az NB II-be való bejutásért a CFR csapatával.

Az országos útbajnokságok küzdelmei Szatmáron megkezdődtek. Az első napon a női tör selejtező és elődöntő versenyeket tartották meg. A kolozsvári csapatok közül Hintz Emma, Nagy Marietta, Cseh Margit és Papp Éva jutottak a döntőbe. A döntő többi résztvevője: Dobrin, Catalan, Maglasu Maria, Maglasu Mia, Iordachescu és Talpas.

Marosvásárhelyen rendezik meg az Ifjumunkás Kupa-versenyek tartományi döntőit

MAROSVÁSÁRHELY. — A dolgozókkal együtt a rendezésnél nagy segítséget nyújtanak az elmúlt versenyek tapasztalatai és az akkor előfordult hibák kiküszöbölésével Marosvásárhelyen rendezik meg a Világifjúsági Találkozó tiszteletére a város sportolói és az Ifjumunkás Szövetség rendezte bizottsága most már megkezdte az előkészületeket, hogy az méreteiben meghaladva a megyei és körzeti versenyeket, valóban az ifjúság sportjának ünnepe legyen.

A kommunista pártok

a gyarmati szabadságharcok élén

Mintha földrengés reszketette volna meg az imperializmus korhadó épületét — tökések birodalmak hatalmának, gazdagságának alapja: a gyarmati népek sokszázmillió, kizsákmányolt tömege megmozdult. Felkeltek szervezetter, fegyverrel kezükben, Ázsiában, Afrikában, a távoli óceánok szigetein, régi elnyomó rendszer, a föld legnagyobb részén még mindig uralkodó rabszolgasors ellen.

Emberi élet-e az, hogy Ázsia és Afrika különböző területein ezer csecsemő közül háromszáz-hatszáz megnál, hogy Indiában az

ATLAGOS EMBERI ÉLET-KOR HUSZONHÁROM ÉV, az Aranyparton a lakosság nyolcvan —kilencven százaléká nemibajos?

most lépett új szakaszba

Az iparosodás folyamata meggyorsult, különösen a második világháború alatt, amikor részint az angol, francia, holland és belga ipar megbénítása, részint az utánpótlási vonalak megrövidítése miatt szükség volt gyárak és nagyméretű szerelőműhelyek felállítására a legtávolabbi gyarmati területeken. A távolkeleti és afrikai frontokon harcoló hadseregek ellátása szükségessé tette az elmaradt, középkori eszközökkel dolgozó földművelés gépesítését, bel-

ujra jel akarják osztani

a gyarmati területeket, részint közvetlenül, részint úgy, hogy az „imperializmus láncának épése felett örökös erőt kényszerít ki” Ezért vált a gyarmati népek felszabadító mozgalma is — akárcsak a francia és olasz sztrájkok — elsősorban Amerika-ellenes szabadságharc, ezért léphetett ez a harc most új szakaszba. Az új szakaszt az jelzi: nyugateurópai országok proletáriátusának és a szabadságukért harcoló gyarmati népeknek megerősödött szövetsége lehetővé tette, hogy a gyarmati népmozgalom élére legtöbb helyen maga a kommunista párt álljon.

A Távolkelet demokratikus függetlenségi mozgalmának legerősebb támasza: a Kínai Kommunista Párt.

Eppen itt, Észak-Kínában szervezte az amerikai beavatkozó politika legnagyobb diplomáciai, sőt katonai vereségét. Hiába fordították több, mint négymilliárd dollárt Csang-Kaj-Sek támogatására, a népbadsereg feltartóztathatatlanul nyomul előre.

VIETNAMBAN,

ahol az összes demokratikus erőt egyesítő Viet-Minh-párt hallatlanul gépszerű vezetője: Ho-Szi-Minh irányításával közel három esztendője folyik a felszabadító háború a régi gyarmati rendszert visszaállítani akaró franciák ellen, az amerikaiak ugyancsak mindent elkövetnek, hogy az imperializmus állását megerősítsék. Próbálkozásuk azonban teljes kudarcba fulladt. A húszmillió nép szinte egész emberként áll a szabadságharcosok mögött, akik az ország kilencvenöt százalékát felszabadították: és valóban demokratizálták.

Hasonló körülmények között

FOLYIK A HÁBORÚ INDO-NEZLÁBAN

is, ahol a bevonuló angol csapatok a japánok segítségével próbálták az indonéz szabadságharcosokat legyőzve, és a további holland uralom fennmaradását biztosítani. A brit csapatok távozás után 1946 novembereben a hollandok kénytelenek voltak fegyverszüneti egyezményt kötni a szabadságharcosokkal és elismerni az indonéz köztársasági kormányt, de amikor annak államotterv a külföld monopóliumának uralmát fenyegette, a hollandok a szerződést felruga, az egész világot felháborító kegyetlenséggel támadták meg modern amerikai és angol fegyverekkel a békés indonéz falvakat és városokat. Az Egyesült Nemzetek Szervezete fegyverszüneti parancsát semmibe sem véve, ma is újabb és újabb csapatokat szállítanak az indonéz szigetekre, de semmel, sem a nyugat-borneo-i szul-

Emberi élet-e élhetnek-e azok a rhodéziai bányászok, akik a rézbányák évi 8,201.000 font jövedelméből összesen félmilliót — fejenként évi tíz fontot kapnak? Csoda-e, hogy a tüdővész, a járványok milliószám szedik áldozataikat és a brit birodalom területén évente többmillió ember hal éhen?

Nem csoda! De az sem meglepő, hogy e tömegek végre megmozdultak s hogy küzdelmüket támogatja a gyarmatosító országok munkásosztálya is, amely tudja, hogy saját elnyomói bilincseitől csak a közös ellenség ellen harcoló gyarmati népekkel kötött szövetség szabadíthatja meg.

És az sem meglepő, hogy a gyarmati népek szabadságharcra éppen

terjesebbé tételeit is. A kapitalizmus a gyarmati területeken is megteremtette, egységbe kovácsolta sírásóját: az ipari proletáriátust.

A második világháborúban a független országok rabszolgáiban tartott népei megismerkedhettek a Szovjetunió hősi küzdelmével, megtudhatták, mire képes az a nép, amelynek hazájában a forradalom felszabadította a hozzájuk hasonló elnyomott népek egész sorát.

Az imperialisták

tánnal és más áruló feudális urakkal kötött szövetségükkel nem tudják megtörni a hetvenmillió nép ellenállását.

A legutóbbi hónapokban újabb és újabb területeken robbantak ki a szabadságharcok mind nagyobb hevességgel és mind határozottabban

a népek élharcos pártjának vezetése alatt.

BURMÁBAN

a japánok elleni felszabadító háború hősei az üldözés elől a hegyekbe és a dzsungelbe menekültek és onnan szervezték újra a függetlenségi harcot. Burmában is megingott a talaj az imperialisták és ügynökeik lába alatt.

És e földrengés jelei mutatkoznak elemi erővel

A MALÁJFÖLDÖN

is, ahol az elmúlt hetekben a nép fellázadt az angol rabszolgatartók ellen. A brit rendőrség és katonaság megpróbálta vérbefojtani a felkelést, tömegesen tartóztatták le a szakszervezeti vezetőket; a japánok elleni háború egyik hőjét, a kommunista párt egyik vezetőjét, Lau Yew-et meggyilkolták. Ezzel azonban csak olajat öntöttek a tüzre, a malájai nép özönlik a kommunista párt által vezetett felkelő hadseregbe, amelynek

LÉTSZÁMA MÁR ELÉRTÉ A SZÁZÉZRET

Az ausztráliai kormány a munkásság fellépésétől tartva, kénytelen volt megtagadni a Londonból kért fegyveres segítséget a malájai nép ellen.

Szerte a világon folyik tehát a gyarmati népek felszabadító harca s az imperialista entitettek mélyülése, a régi gyarmatosító országok proletáriátusának és az elnyomott gyarmati millióknak a szövetsége egyre erősödik. Ma már a harc legdöntőbb frontján a kommunista pártok állanak a tömegek élén. A gyarmatok az „imperializmus tartalékai” valóban a „proletárforradalom tartalékai” váltak.

Időzserű termelési kérdések:

Textiliparunk munkájának sikerei és hiányosságai

A Román Munkáspárt központi napilapjában, a Scanteia július 2-iki számában Drinceanu Joan, a pamut-, len- és kenderipari központ igazgatója, „A pamut-, len- és kenderipari munkájának sikerei és hiányosságai” címen érdekes cikket írt.

JAVULT A TEXTILÁRUK MINŐSÉGE

A cikk rámutat arra, hogy az Állami Terv teljesítéséért folytatott harcban textiliparunk munkásai, technikusai és mérnökei szép eredményeket értek el. A szocialista munkaversenyek lendületében sok vállalatnál sikerült túlszárnyalni az Állami Terv előírásait, sikerült megjavítani a gyártott cikkek minőségét és egyes helyeken csökkentették az önköltségi árat is. Jelentős eredményeket értek el a munka termelékenységének emelésében is. A pamutfonódnál például, minden egyes alkalmazott munkájának termelékenysége a januári 163 kilóról márciusban már 186,6 kilóra emelkedett. A pamutszövődnél pedig ugyanebben az időben a munka termelékenysége alkalmazottanként 62 kilóról 88 kilóra emelkedett.

Az Állami Terv teljesítésének első öthavi munkája tanulságainak kiértékelésére a pamut-, len- és kenderipari központ igazgatósága — az iparügyi minisztérium kezdeményezésére — számos körzeti értekezletet szervezett meg, amelyen résztvettek ennek az iparágak vállalatvezetői. Hasonló értekezletet tartottak Bukarestben, Bakóban, Temesváron és Nagyszebenben. Az értekezletek hozzásegítettek ahhoz, hogy a bírálat és önbírálat szellemében,

kollektív alapon ellenőrizhessük azt, hogy az igazgatóságok milyen mértékben sajátították el a vállalatvezetés összes kérdéseit, s ugyanakkor értékes tapasztalatcserét végeztünk.

A GYÁRAK TANULTAK EGYMÁSTÓL

A nagyszebeni értekezlet résztvevői sokat tanultak a medgyesi „Vasia Vasilescu”-gyár jelentéséből. Ez a jelentés rámutatott arra, hogy munkásikereiket a helyes vezetésnek és a jó gazdálkodásnak, az igazgatóság, a pártszervezet és a szakszervezet közötti szoros együttműködésnek és a munkaversenyek alapos megszervezésének köszönhetik.

A galatii „Atlantic”-gyárnál — bár még fennállanak egyes hiányosságok — a szocialista munkaversenyek fellendülése következtében túlszárnyalták az Állami Terv áprilisi és májusi előírásait és lényegesen fokozták a munka termelékenységét. A lugosi „Textilipar”-gyár például jelentős nyereség mutatkozott, amely lehetővé tette azt, hogy az „Igazgatói alapra” 1,000.000 lej fordítsanak, amelyből támogatást nyújtottak az érkezőnek, a napközi otthonnak, bölcsődének stb. és ugyanakkor jutalmakat osztottak ki a munkában kitűnt dolgozók között. Az aradi „December 30”-üzem, amely ráfizetéssel dolgozott, nemcsak hogy kiküszöbölte a veszteségeket, de az év első negyedét már jelentős nyereséggel zárta.

TÖBBMILLIÓ ÁRU VAN RAKTÁRON

Az értekezleten azonban számos nehézséget is felszínre hoztak. A textilvállalatok munkájában komoly nehézségeket okoz a termelvények felhalmozódása. Sok textilvállalatnál időnként nagymennyiségű elszállítatlan áru halmozódott fel. Így a medgyesi „Vasia Vasilescu”-gyárban 250.000 méter kartonyanyag, a jászvásári „Szövődé”-ben 100.000 méter zefiranyag és 160.000 méter fehérített vászon, a bukaresti „SIB”-gyárban 365.000 méter kartonyanyag és egyéb szövőttáru, az aradi „December 30”-gyárban több mint félmillió méter szövőttáru, a „Román Pamutipari”-gyárban 125.000 kiló pamutfonó halmozódott fel.

Nagy nehézségeket okoz az, hogy ezeket a készleteket nem szállítják le. A gyárak arra kényszerülnek, hogy bankhitelt vegyenek igénybe, hogy fennakadás nélkül folytathassák tevékenységüket. A készletek felhalmozódása a vállalatokban felel a munkások lendületét.

A termelés zavartalan menetét az is akadályozza, hogy nehéz az alkatrészek és segédanyagok beszerzése az ország minősége pedig nem megfelelő. Az is előfordult, hogy a temesvári „Tehnolemn”-nál gyártott orsók két nap alatt elromlottak, bá az áruk igen magas.

Egyes vállalatokban, mint például a nagydísznői „Junius 11” és a sepsiszentgyörgyi „Dózsa György” vállalatoknál nem folytatnak kemény harcot a termelési terv megvalósításáért, noha minden műszaki előfeltétel meg van ahhoz, hogy a terv teljesíthessék, sőt túlszárnyalják.

A pamut-, len- és kenderipari központ igazgatósága által meg szervezett körzeti értekezletek lehetőségét adták arra, hogy értékes tanulságokat vonjunk le és a bírálat és önbírálat szellemében a vállalatvezetés munkaközösségével együtt megvizsgáljuk a kérdést.

1

— **Halló!** A városi ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztálya?

— Igen. Itt a kereskedelmi ügyosztály...

— Mit tett az ügyosztály a kenyér minőségének megjavításáért?

— A kenyér minőségét naponta ellenőrizzük. Tudomásunk van arról, hogy a városi sütődék nem sütnék olyan kenyeret, ami kielégítően a követelményeket. A buza és az abból örölt liszt minősége kitűnő. A kenyér gyenge minőségének okát a pékségekben keressük. A mulasztások felszámolásával rövidesen kitűnő minőségű kenyérről látjuk el Kolozsvár dolgozóit.

2

— Itt az egészségügyi ügyosztály...

— Hol és mikor nyitják meg a

terübevett kerületi orvosi rendelőket?

— Pillanatnyilag a városban nyolc kerületi orvosi rendelő működik. Julius hónapra még öt kerületi orvosi rendelő létesítését terveztük. Ezek közül négyet rövidesen megnyitunk. A Böszörményi-utca 32., a Rákóczi-ut 65., a Pasteur-utca 2. és a Marasesti-tér 20 szám alatt létesítjük. Az ötödik orvosi rendelőt előreláthatólag július végén, vagy augusztus elején nyitjuk meg.

3

— Itt a gazdasági ügyosztály...

— A külvárosi dolgozók kérését tolmácsoljuk: mikor kezdik meg a külvárosi utcákban a gyalogjárók építését?

— A gazdasági ügyosztály tiz vagyon cementet szerez be július folyamán. A cementet utak javítására fordítjuk. Mintegy 1900 négyzetméter utburkolatot javi-

tunk ki júliusban. Ezenkívül a La Passionario (volt Téglás-u.), Gépész-, Sörgyár-, Ecetgyár- és Mórész Zsigmond-utcaiban 3500 négyzetméter területen megkezdjük a gyalogjárók kiépítését.

4

— Kérem az állategészségügyi ügyosztályt...

— Halló! Itt az állategészségügyi ügyosztály...

— Mit tett az ügyosztály az állatbetegségek megszüntetéséért?

— Júliusban 2330 háziállatot oltunk be különböző állatbetegségek ellen. Tovább folytatjuk a kóbor-ebeek kiirtását, mert a veszett kutyák harapása nemcsak emberre, hanem állatra is veszélyes. Több, mint kétszáz kóborkutya irtunk ki júliusban. Megemlítjük, hogy gondoskodunk a háziállatok szaporításáról is. Ebben a hónapban például 1000 fajcsirkét keltetünk ki keltetőgéppel.

Disznótoros mulatság!

A Vöröskereszt Egyesület Segélyző Bizottsága az Árvaleánynevelő Intézet vezetésével folyó hó 23-án, szombaton este 8 órai kezdettel

műsoros táncestélyt rendez

az intézet kertjében és termeiben Budai N. Antal 58-60
Az árvák javára! Kitűnő zene. Olcsó büffe.

A „Herbák János“-művek

keres azonnali felvételre

15 jüni szi gyártó szakmunkást

Az érdekeltek, szakmunkakönyvvel és személyi iratokkal felszerelve, jelentkezzenek az igazgatósági épület 7-es számú szobájában.

Üres ládák

bármilyen méretben, jutányos árban

KAPHATÓK A

S O M E S U C

Állami Kereskedelmi Társaságnál
Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5.

ADÁS-VÉTEL

ALIG használt férfi kerékpár, új gumikkal, holland Philips-rádió eladó. Pata-utca 48. 5047

100 LITERES rézüst kályhával, óváls tűkőr, kézimunka abrosz, kézimunkák, stélázi eladók. Ferenczi, Dosztojevski-utca 16. 5069

MODERN diófa nálószoba-butor eladó Mikos Kelemen-utca 27. 5073

FÉRFI kerékpár eladó. Dónát-ut 47. 5079

KERESEK 2 drb. elsőosztályú és féregmentes ágybetétet (190x92), nem sodronyt. Mocuta Péterné, Andrei Muresan 12. 5038

SATORPONYVA autótetőre alkalmas, teljesen új, 24 négyzetméteres, olcsón eladó. Fellegvári-ut 2. szám, bádogosnál. 5092

ELADÓ szalon, konyhakredenc, asztal, éjjeliszekrény, 30 literes főzőfazekak, új teniszrakett, gondorka és mesterhegedű. Victor Babes 19. B. 5. lakrész. 5091

ELADÓ főzőkemence, villanyvasalók, rezsó, két kis perzsaszőnyeg. Kötő-u. 4. 5090

VARRÓGÉPALJAT keresek megvételre, Pescarilor (Halász)-utca 3. 5089

NŐI kerékpár eladó, ugyanott női esernyő. Dózsa György-u. 20. 5087

ZONGORATOKOT veszek rövid zongorához. Kogalniceanu 21. 5086

ELADÓ hármass ablak üvegekkel olcsón. Arató-utca 4. 5078

NAGYOTHALLÓK részére, ruhában hordozható hangerősítő készülék eladó. Bástya-utca 11. 5081

FAJKANARI madarat keresek megvételre. Cim a kiadóban. 5083

JÓKARBAN levő feles gyermekkerékpár eladó. Bethlen-utca 27. 5096

INGATLAN-LAKÁS

BEKÖLTÖZHETŐ, kisebb, jókarbanlevő családi házat keresek megvételre. Orbán, Mócsok-utja 83. 5072

KÖZPONT közelében 3 lakással bíró ház 250.000 lejtért, villák, házak, gyümölcsösök olcsón eladók. Bocsnácz, Unio-utca 10. 5070-b

ELCSERÉLNÉM központi szoba konyhás fürdőszobás, parkettes, kertes lakásomat, hasonló földszintes központi 2 szoba konyha fürdőszobával. „Jó csere” jelíggel. 5091

ELADÓ olcsó családi házak. Beköltözhető. Cserélünk házat Torda-Kolozsvárral. Istók ingatlanforgalmi iroda, Molotov-utca 11. sz. 5077

A FAIPARI SZAKISKOLA

Kolozsvár, Terhes Gyula-u. 2.
Keres faipari szakiskolát végzett előadót szakmai tárgyak tanítására. Felvilágosítást ad az iskola igazgatósága.

Jelíggel hirdetünk figyelmébe!

„Augusztus 1-ig, Azonnal, Biztos megélhetés, Csendes otthon, Dolgozó nő, Eltartás, Féregmentes, Fürdő-utca, Földszint, esetleg első emelet, Fontos, Gyakorlás, Ingaóra, Jóhang, Junius, Jó referencia, Jó lakók, Jófűző, Jófizető, Készpénz, Komoly, Különbejárattal, Költségeket megtérítik, Központ közel, Kereskedő, Követitőt nem fizetnek, Költségmegtérítés, Kiutalást is megszerzhetem, Kötő. Központ, Két szobámnak, Kartológép, Kombinált szoba, Kertes lakás, Chovin, Lakás, Lehet vidéki is”. Jelíggel hirdetéseket feladók kérjük, hogy a részletek érkezett leveleket sziveskedjenek átvenni, mert azokat tovább nem bírzzuk meg.

A „Világosság kiadóhivatala.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jelíggel hirdetéseknél 20 lej pótdíj fizetendő.

ALLAST KAPHAT

ONALLOAN főző mindenest felveszek. Nagy, Majális-utca 38. 5082

KOLONFELEK

MENYASSZONYI koszoruk, fátlyak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tk. 5080

R. P. R.
Judecătoria Populară Rurală
Oena Muresului, jud. Alba
Dosar Nr. C. 2633-1948

CITATIE

In virtutea art. 85 din Procedura Civilă,

DI. Susman Leon, fost domiciliat in Oena Muresului, de prezent cu domiciliul in loc. necunoscut, este citat la aceastã instantã pentru ziua de 25 Iulie 1949, ora 8 dimineata, in calitate de parãt in cauza de divort, intentatã de reclamanta Susman Maria, nãscutã Moldovan.

In caz de neprezentare judecatã se va face in lipsã.

Judecãtor-șef:
(ss) Stãnescu Gh. Grefier,
L. S. (ss) Roșca P. 5080

R. P. R.
Judecătoria Populară Mixtă
Sîmleul-Silvaniei, Județul Sălaj
Sediul secundar Nufsalău
Dosar Nr. 2231-1949

CITATIUNEA

Nr. 2231-1949 din 8 Iulie 1949

DI. Birtalan Ioan, cu ultimul domiciliu in comuna Nufsalău, Județul Sălaj, actualmente cu domiciliul necunoscut, se citeazã in fața Judecătoriei populare mixtã Sîmleul-Silvaniei sediul secundar Nufsalău, Județul Sălaj, pe ziua de 18 August 1949, orele 8 dim. spre a rãspunde in calitate de parãt, in procesul intentat contra dãnsului de cãtre reclamanta Birtalan Maria nãscutã Barna, pentru desfacerea cãsãtoriei dintre parți.

Parãtãul se citeazã la încercarea de conciliere in materie de divort, in cazul neînfișãrii parãtãului sau in cazul nereușitei concilierii, se va face in acceia zi și desbaterca in fond, asupra acțiunii in despãrțenie.

Judecãtor,
(ss) Dr. Nagy Ludovic Grefier,
(sa) Vasile Ardeleanu I. S.

ELCSERÉLNÉM kolozsvári varró-gépet magyarországgal. Cim a kiadóban. 5074

ELVESZETT a repülőtéren pénztárca, Vadász Stefan névre szóló akciókkal. Megtaláló a pénzt tartsa vissza, aktákat 2000 lej ellenében adja le a kiadóhivatalba. 5093

KÖTÖTT gyermekkábat megtalálóját kérem jutalom ellenében visszaadni. Marton, Egyetem-utca 1. Tk. 5088

Elveszett okmányok

Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmiesnek nyilvánítták:

Urmãtoarele acte personale au fost pierdute și posesorii lor au declarat nule de drept in maine oricui s'ar afla:

1. KISS Elisabeta, Str. Greblei Nr. 4, Carnet de membru, eliberat de Sindicatul Muncitorilor Fierari din Cluj.
2. BLAGA Elisabeta, BLAGA Margareta, BLAGA Eva și BLAGA Gheorghe, Str. Tufes Nr. 5, primul doi Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fãrã numãr din anul 1945, iar ceilalți Dovada de minor Nr. 54.814—1948, eliberate de Militia Cluj.
3. BÖSZÖRMENYI Alexandru și BÖSZÖRMENYI Luiza, Str. Eminescu Nr. 7, Poliția de asigurare Nr. 131.232 și Nr. 131.233, eliberate de Soc. de Asigurare Generala din București.
4. BAN Irina, Str. Ioan Rațiu Nr. 17, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 6647—1948, eliberat de Militia Cluj.
5. Valeria CAMPEANU, Str. Mico, Nr. 3, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 4207—1948, eliberat de Militia Cluj.
6. CALBAJOS Ioan, Str. Mãnăstur Nr. 126, Buletinul de inscriere la iB. Pop. Nr. 4060-1946, eliberat de Militia Cluj.
7. KISS Ludovic, Str. Heltai Nr. 41, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 1587—1946, eliberat de Militia Cluj.
8. BANDI Alexandru, Str. Garoafelor Nr. 1, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 3272—1946, eliberat de Militia Cluj.
9. JAKOBSON Micu, Str. Puskin Nr. 3, Dovada de remanare in Cluj Nr. 450.634—1948, eliberat de Militia Cluj.
10. KISS Gheorghe, Str. Meserilor Nr. 4, Foia de circulație pentru birje. Nr. 126—1947, eliberat de Militia Cluj.
11. TITI Petru, Str. Horea Nr. 84—86, (Intreprinderea Nr. 3. de Izolație) Buletinul de inscriere la Bir. Pop., eliberat de Militia Oradea și Cartela de alimente tip. B., eliberatã de Secția Comercialã Cluj. prin Intreprinderea Nr. 3. de Izolație.
12. GALL Ileana, Str. Mașiniștilor Nr. 22, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fãrã numãr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
13. NAGY Iolanda, Str. Bastionului Nr. 3, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fãrã numãr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
14. Soția lui SZABÓ Dionisie, Str. Paris Nr. 52, Cartea de membru Nr. 4401, eliberat de Cooperativa Victoria Cluj.
15. Muresan Ion, Str. Mico Nr. 3, Cartela de îmbrãcãminte tip. C. Nr. 492.575, eliberatã de Secția Comercialã Cluj.
16. Pop Maria, Str. Dealului Nr. 5, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 25248-1947, eliberat de Militia Cluj.
17. Niculescu Maria, Str. 1 Mai Nr. 2, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 46103-1948, eliberat de Militia Cluj.
18. Sauerateanu Ioan, domiciliat in Huedin, Ferma de Stat, Cartela de alimente Nr. 690.611, eliberatã de Primãria Huedin.
19. Kelemen Andrei, Gargutin Iuliu, Ladányi Nicolae, Ladányi Agneta, domiciliati in Huedin, Gospodãria de Stat, Cartela de alimente tip. C. Nr. 690.603, tip. C. Nr. 690/612, tip. C. 690.610 și tip. DI Nr. 149.946, eliberate de Primãria Huedin.
20. Homescu Elena, Homescu Stela, Homescu Aliade, Str. Meserilor Nr. 20, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 13.106-1946, eliberat de Militia Cluj.
21. Kõmüves Iosif, Str. Cuza Vodã Nr. 3, Permis de bicicletã Nr. 1545, eliberat de Militia Cluj.
22. Simuțiu Traian, Str. Seninã Nr. 15, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fãrã numãr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
23. Tritean Vasile, Str. Banu Udrea Nr. 20, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fãrã numãr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
24. Sandru Margareta, Str. Budai Nagy Antal 51, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 20.093. 1947, eliberat de Militia Cluj.
25. Marciuc Leonie, domiciliat in Cluj, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fãrã numãr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.